

Zakończenie obrad II Plenum KC PZPR

Rozmowy paryskie nie posuwają się naprzód z powodu prowadzonej przez Amerykanów polityki nasilenia wojny.

Ustawa V Zjazdu Partii wytyczyła główne kierunki działalności gospodarczej na ostatnie dwa lata bieżącej 5-letki oraz podstawowe założenia rozwoju gospodarki narodowej na lata 1971—1975. Pomyślnie wykonanie tych zadań uzależnione jest od sposobu i tempa wprowadzania intensywnych metod produkcji, od usprawnienia planowania i zarządzania, od stworzenia warunków zapewniających szybsze tempo rozwoju gałęzi i branż decydujących o unowocześnieniu całej gospodarki i wzroście opłacalnego eksportu. Tym wymogom odpowiadać powinien projekt planu 5-letniego na lata 1971—75.

W latach 1969—70 należy przygotować szereg zmian w polityce gospodarczej, które stworzą należyta podstawę wyjściową do realizacji następnego planu 5-letniego. Dotyczy to w szczególności usprawnienia złożonego procesu programowania, planowania, projektowania i realizacji inwestycji. Inwestycje bowiem mają decydujące znaczenie dla tempa i kierunków rozwoju ekonomicznego kraju. Ich wielkość i struktura oraz tempo realizacji określają w wielkiej mierze wzrost dochodu narodowego i stopy życiowej społeczeństwa.

Głównym zadaniem obecnego plenum KC jest ustalenie metod i sposobów zmierzających do osiągnięcia wyższej efektywności inwestycji i lepszego wykorzystania środków trwałych w całej gospodarce, do maksymalnej koncentracji nakładów na obiektach odpowiadających najbardziej pożądanym kierunkom rozwoju przy znacznym skróceniu cykli inwestycyjnych i okresów o-

Metody opracowania planu na lata 1971-75 oraz zadania w dziedzinie zwiększenia efektywności inwestycji w gospodarce narodowej

Referat Biura Politycznego na II Plenum KC PZPR

siągania projektowych zdolności produkcyjnych.

Nie osiągnięto niezbędnego postępu w zakresie wykorzystania majątku trwałego, a zwłaszcza mocy wytwórczych. Nie poprawiono wskaźników czasu pracy maszyn i urządzeń w przemyśle i budownictwie, nie zostały wykorzystane możliwości tkwiące w lepszej organizacji i prawidłowej koncentracji i specjalizacji produkcji oraz w pełnym zagospodarowaniu powierzchni produkcyjnych.

Najbardziej dotkliwym objawem zakłóceń w procesie inwestycyjnym jest wydłużanie cyklu budownictwa, zwłaszcza w budownictwie przemysłowym.

Wydłużanym cyklem realizacji towarzyszy nadal przekraczanie planowanych kosztów inwestycji.

Omówione zjawiska są źródłem niedomagań w realizacji rocznych planów oddawania inwestycji do użytku.

Niedociągnięcia powyższe wynikają w znacznej mierze z tendencji do nadmiernego jednoczesnego inwestowania oraz z braku odpowiedzialności za przestrzeganie dyscypliny inwestycyjnej. Rozmiary nakładów przekraczają ustalenia planu, obciążając dodatkowo dochód narodowy i powodując napięcia w gospodarce narodowej. Ustalone przez IV Zjazd Partii na lata 1966—1970 rozmiary nakładów inwestycyjnych w wysokości 840 mld. zł zostaną — według obecnych szacunków — przekroczone.

Miedzy IV a V Zjazdem partia nasza poświęcała wiele uwagi usprawnieniu procesów inwestycyjnych. Problemy te były szeroko omawiane na IV Plenum KC w 1965 r., następnie na VI Plenum poświęconym całkowicie kierunkom i środkom doskonalenia procesu inwestycyjnego. Uchwala VI

Plenum KC mimo upływu 3 lat, w wielu istotnych punktach nie została dotąd zrealizowana.

Komisja Planowania przy Radzie Ministrów, a także resorty i zjednoczenia nie przestrzegały wytycznych Plenum dotyczących koncentracji nakładów, tolerując równocześnie zjawiska niedostatecznego przygotowania inwestycji do realizacji.

Tendencje do nadmiernego rozszerzania frontu inwestycyjnego nie napotykały na niezbędne przeciwdziałanie również ze strony instancji i organizacji partyjnych.

Analiza przyczyn niewłaściwej realizacji uchwały VI Plenum wskazuje na konieczność postanowień przez bardziej skuteczne środki organizacyjnego i ekonomicznego usprawnienia procesu inwestycyjnego.

gają otoczenia szczególną opieką produkcji elektronicznej techniki obliczeniowej.

W przemyśle elektrotechnicznym szczególnie silny wzrost produkcji powinien nastąpić w silnikach asynchronicznych małej mocy, aparatury wysokiego napięcia, układów napędowych opartych na tyrystorach. Należy m. in. rozwinąć produkcję tzw. mikrosilników przeznaczonych do automatyki, jak również do produkcji powszechnego użytku.

Nieodłącznym elementem programu rozwoju przemysłu maszynowego jest prawidłowo opracowany bilans obrotów maszynami i urządzeniami, odpowiedzialnie uwzględniający potrzeby inwestycyjne gospodarki narodowej oraz zakres celowego eksportu i importu. Komisja planowania powinna opracować do końca czerwca br. nowe w tej dziedzinie zasady.

Terminy dostaw maszyn muszą być ustalone przy podejmowaniu decyzji o rozpoczęciu inwestycji i potwierdzone przez producentów podstawowych urządzeń, bądź też przez odpowiednie centrale handlu zagranicznego. Powinno to stanowić niezbędny warunek wprowadzenia nowej inwestycji do planu.

Rozwój gospodarki narodowej w latach 1971—75 wymaga zastosowania nowych metod tworzenia planu wieloletniego.

Zakłada się dwie fazy sporządzania planu: pierwsza — obejmować będzie przygotowanie ogólnych założeń rozwoju gospodarki i opracowanie rozwiniętej koncepcji planu przez resorty, zjednoczenia, kombinaty, przedsiębiorstwa i rady narodowe, a więc przez realizatorów zadań gospodarczych wszystkich szczebli; druga — sprowadzać się będzie do rozpatrzenia propozycji planistycznych przez organa nadrzędne i opracowania ostatecznej wersji nowego planu 5-letniego.

W kwietniu br. rząd ustalił dla resortów i wojewódzkich rad narodowych założenia kierunkowe.

Wytyczne polityki inwestycyjnej powinny określić na cały okres planu pięcioletniego niezbędne środki dla przemysłów surowcowych charakterystycznych się z natury rzeczy długimi cyklami inwestycyjnymi (węgiel, hutnictwo, energetyka) oraz dla rolnictwa.

Konieczne jest również zapewnienie środków na zwiększenie potencjału przewozowego transportu oraz na rozwój tych branż i podbranż asortymentowych, które stanowią zaplecze kooperacyjne przemysłu maszynowego, a także na realizację zadań inwestycyjnych w przemyśle materiałowym budowlanych oraz w budownictwie. Obecnie też należy ustalić rozmiary nakładów na wszystkie inwestycje nieprodukcyjne (budownictwo mieszkaniowe, gospodarka komunalna, oświata, ochrona zdrowia itp.).

Natomiast koncepcja planu inwestycyjnego w niektórych przemysłach przetwórczych — będzie odmienna. Podstawowe gałęzie przemysłu przetwórczego (maszynowy, elektrotechniczny, chemiczny, lekarski, drzewny i rolno-spożywczy) otrzymają pełne środki inwestycyjne na okres pierwszych trzech lat planu 5-letniego. Natomiast na lata 1974—75 nakłady na te przemysły zostaną określone szacunkowo, przy pełnym zabezpieczeniu inwestycji kontynuowanych oraz rozbudowy przemysłu kooperacyjnego.

W związku z powyższym istnieje konieczność stworzenia dość pokaźnej centralnej rezerwy inwestycyjnej. Rezerwa ta, wynosząca około 20 proc. nakładów inwestycyjnych w przemyśle, zostanie wykorzystana na pokrycie no-

wych rozpoczynanych w latach 1974—75 inwestycji decydujących o strukturalnych przemianach w przemyśle przetwórczym.

W przemyśle tym wytyczne planu 5-letniego powinny określać te grupy wyrobów, których produkcja będzie rozwijać się najszybciej. Trzeba podkreślić, że nie wszystkie przedsiębiorstwa uzyskają możliwości inwestowania. Tam gdzie produkcja jest przestarzała i dalsze jej rozwijanie się jest niecelowe przedsiębiorstwo nie powinno dokonywać zbędnych społecznie inwestycji.

Przedsiębiorstwa, zjednoczenia oraz rady narodowe, na podstawie wytycznych rządu i resortów opracują wstępne projekty planu na lata 1971—75.

Uzasadnienie planu powinno być poparte rachunkiem ekonomicznym i przedstawiać efekty jakie mają być uzyskane przez koncentrację i specjalizację produkcji, wydłużenie serii wytwarzanych wyrobów, unowocześnienie metod wytwarzania i obniżenia kosztów jednostkowych ważniejszych wyrobów.

Dla trafnego wyboru kierunków inwestycji spośród szeregu możliwych wariantów nie wystarczy tylko syntetyczny wskaźnik ich ekonomicznej efektywności. Należy dokonać podziału inwestycji na kilka grup zależnych od parametrów technicznych i ekonomicznych według tych samych lecz stopniowanych kryteriów takich — jak np. długość cyklu realizacji, kapitałochłonność produkcji, opłacalność eksportu, wzrost wydajności pracy itp. Tak skonstruowany, komunikatywny system oceny inwestycji powinien być szeroko wykorzystywany przez aktywnych gospodarczą przedsiębiorstw i zjednoczeń w dyskusjach nad projektem planu inwestycyjnego.

W oparciu o materiały przedsiębiorstw, zjednoczeń oraz własne opracowania, resorty sporządzą i przedstawiają komisji planowania wstępne projekty planu 5-letniego. Powinny one obejmować: wielkość produkcji z uwzględnieniem grupy wyrobów decydujących o tempie postępu technicznego; unowocześnienie metod wytwarzania i wprowadzanie nowoczesnej technologii i wzrost wydajności pracy; obniżenie kosztów wytwarzania i wzrost akumulacji; wielkość eksportu oraz jego wzrost; wielkość niezbędnego importu materiałowego i inwestycyjnego; wzrost zatrudnienia, poprawę jego struktury oraz poprawę warunków socjalnych załóg.

Wskaźniki efektywności eksportu oraz kapitałochłonności bezpośredniej i ciążącej po winny być również opracowane w układzie dotyczącym zarówno producenta wyrobu finalnego, jak i producentów materiałów, podzespołów i elementów kooperacyjnych.

Projekty planów 5-letnich opracowywane przez resorty powinny zawierać charakterystykę techniczno-ekonomiczną nowych inwestycji, które resort w ramach przyznanych nakładów proponuje wprowadzić do planu. Dotyczy to zwłaszcza inwestycji planowanych na lata 1971—1973. Obo wiązywać będzie wobec nich zasada, że przedstawione wskaźniki techniczno-ekonomiczne muszą być bardziej korzystne od najlepszych, uzyskiwanych w działających obecnie obiektach produkcyjnych i nie odbiegać od przodujących osiągnięć zagranicznych.

Opracowanie prawidłowej koncepcji planu 5-letniego wymaga określenia potrzeb gospodarki narodowej, wybierających daleko poza okres planu 5-letniego oraz znacznie głębszej niż dotychczas analizy przewidywanego postępu technicznego w świecie. Dlatego należy na zapleczu naukowo-badawczym przemysłu rozwijać prace nad prognozami rozwojowymi dla poszczególnych gałęzi i grup wyrobów, dla technologii wytwarzania — tak, aby dysponować w tej dziedzinie stale uaktualnianym materiałem podstawowym. Trzeba również wykorzystywać dla tych prac zaplecze/badawcze wyższych uczelni.

Wojewódzkie rady narodowe powinny opracowywać plany rozwoju gospodarczego województw, obejmujące obok dziedzin bezpośrednio podleg-

•Ciąg dalszy na str. 3.

Wymiana ognia nad Kanałem Sueskim

Akcje partyzantów palestyńskich

Radio kairskie nadało komunikat wojskowy naczelnego dowództwa sił zbrojnych ZRA, że w piątek przed południem wojska izraelskie otworzyły ogień z dział artyleryjskich i czołgów na Suez, port Tufik i inne punkty w południowej części Kanału Sueskiego.

Pojedynek artyleryjski zakończył się po przeszło dwóch godzinach o godz. 14.00 czasu lokalnego. Naczelne dowództwo sił zbrojnych ZRA opublikowało komunikat o wynikach pojedynku artyleryjskiego. Komunikat stwierdza, że Izrael poniósł znaczne straty w ludziach i w sprzęcie. Artyleria egipska zniszczyła helikopter, 9 czołgów, 6 posterunków obserwacyjnych, 4 baterie artyleryjskie i moździerzowe, wyrzutnię rakietową.

W porcie sueskim uszkodzony został pociskiem artylerii izraelskiej stojący na kotwicy zbiornikowiec. Trzech Egipcjan odniosło rany.

W związku z dzisiejszą bitwą w okolicach Suezu minister spraw zagranicznych ZRA Riad polecił stulemu przedstawić wicelowi ZRA w ONZ skiero-

wać do przewodniczącego Rady Bezpieczeństwa raport w sprawie nowej agresji izraelskiej w południowej części Kanału Sueskiego.

W kilka godzin po dzisiejszym pojedynku artyleryjskim w okolicach Suezu opublikowano tu komunikat stwierdzający bez określenia daty, że komandosi arabscy na Półwyspie Synajskim dokonali ostatnio trzech udanych akcji bojowych.

Goście radziecy w Bratysławie

Dziś przybyli do Bratysławy minister obrony ZSRR marszałek Greckoz i radziecki wice-minister spraw zagranicznych Siemionow. Powitał ich I sekretarz KC Komunistycznej Partii Słowacji Husak w towarzystwie członków prezydium KC. (PAP)

Komunikat dyrekcji PLL „Lot“

W piątek do południa dyrekcja PLL „Lot“ udało ustalić brakujące dotąd dane personalne 3 ofiar katastrofy lotniczej pod Krakowem. Są nimi: Jan Chmiel zam. Kraków, ul. Filarecka 17 m. 19, Włodzimierz Szejbala, zam. Bochnia, ul. Biała 5, Jadwiga Królik lat 8, zam. Otwock — Wólka Mładka 80.

Brak nadal bliższych danych dotyczących jednej jeszcze osoby o nazwisku Wolski.

Główna komisja badania wypadków lotniczych Ministerstwa Komunikacji zakończyła w zasadzie swe prace na miejscu katastrofy. Obecnie eksperci koncentrują uwagę na badaniach laboratoryjnych szczątków samolotu sprowadzonych z miejsca wypadku. Trwają również przesłuchania świadków, którzy obserwowali lot samolotu tuż przed jego katastrofą, jak również personelu lotniska Balice pod Krakowem. Równocześnie rozpoczęto szczegółowe studiowanie taśm z zapisem rozmowy z załogą prowadzonej przez organ kontroli ruchu lotniczego na lotnisku Balice.

Kierunki i metody opracowania planu 5-letniego na lata 1971-1975

Punktem wyjścia dla usprawnienia całego procesu inwestycyjnego jest prawidłowe opracowanie przyszłego planu 5-letniego. Opracowując plany na przyszłość musimy przede wszystkim usunąć podstawowe przeszkody obecnie hamujące rozwój gospodarki i jej unowocześnianie. Główną z nich jest nienadążanie produkcji maszyn i urządzeń za stale rosnącymi potrzebami inwestycyjnymi kraju oraz potrzebami eksportu.

Mimo szybkiego rozwoju tej gałęzi produkcji, której udział w ogólnej produkcji przemysłowej osiągnął w roku ubiegłym 29 proc. dostawy maszyn i urządzeń dla potrzeb kraju i eksportu są niewystarczające. Poważne braki ilościowe i asortymentowe występują też w zaopatrzeniu zakładów w narzędzia. Niedostateczna krajowa produkcja środków inwestycyjnych powoduje konieczność stałego zwiększania importu.

W tym świetle należy uznać rozwój przemysłu maszynowego za centralny problem gospodarki w najbliższych latach.

Niezależnie od dalszej intensywniej rozbudowy przemysłu maszynowego, zasadniczy nacisk należy położyć na pełne wykorzystanie istniejących zdolności produkcyjnych w tym przemyśle. Wiąże się to ściśle z niskim wciąż współczynnikiem zmianowości.

Przyczyną tego stanu tkwią głównie w odczuwanym przez wiele zakładów braku wykwalifikowanej kadry, w niekompletności wyposażenia maszynowego i niedorozwoju bazy kooperacyjnej — przede wszystkim odlewnictwa i kuzalnictwa — a także w trudnościach zaopatrzenia materiałowego.

Powstaje zatem potrzeba opracowania przez MPM i inne resorty nadzorujące przemysł maszynowy, konkretnego programu zwiększenia stopnia wykorzystania istniejących zdolności produkcyjnych. Program taki powinien stanowić wydzieloną część składową wieloletnich i rocznych planów inwestycyjnych resortów i zjednoczeń.

Podstawą powinny tu być założenia roczne i wieloletnie plany nakładów inwestycyjnych oraz innych przedsięwzięć, obliczonych na wykorzystanie rezerw produkcyjnych.

W r. 1973 współczynnik wykorzystania obrabiarek w przemyśle maszynowym w stosunku do dwóch zmian winien osiągnąć co najmniej 75 proc., a współczynnik zmianowości robotników bezpośrednio produkcyjnych — co najmniej 1,8 proc. W programie tym należy uwzględnić potrzeby w dziedzi-

nie przygotowania kwalifikowanej kadry oraz związane z tym zadania w zakresie rozwoju szkolnictwa przyzakładowego i budownictwa mieszkaniowego.

Ujawnione zdolności wytwórcze powinny być wykorzystane dla zwiększenia produkcji wyrobów finalnych wytwarzanych przez dane przedsiębiorstwo, bądź też dla produkcji kooperacyjnej.

W okresie najbliższych 4 lat trzeba analogicznie jak w zakładach produkcji finalnej doprowadzić do maksymalnej intensyfikacji produkcji w istniejących zakładach kooperacyjnych.

Odrębny program na lata 1970 — 73 musi być opracowany dla pełnego wykorzystania odlewni. Wszystkie odlewnie niezależnie od ich wielkości, muszą być utrzymane w ruchu i przestawione na pracę całodobową. Należy też dokonać specjalizacji każdej z nich w celu uzyskania maksymalnie długiej serii takich samych odlewów.

Środki inwestycyjne — finansowe i rzeczowe — niezbędne dla realizacji programu lepszego wykorzystania zdolności produkcyjnych przemysłu maszynowego oraz rozwoju odlewnictwa należy wyodrębnić w planach inwestycyjnych wszystkich zainteresowanych resortów.

Lista zakładów opracowujących plany zwiększenia stopnia wykorzystania zdolności produkcyjnych przemysłu maszynowego, odlewnictwa, a także że innych gałęzi przemysłu, powinna być opracowana w przekroju branżowym i terenowym.

Równolegle należy opracować koncepcję strukturalnych przeobrażeń przemysłu maszynowego tak, aby zapewnić przede wszystkim, rozwój tych gałęzi, które warunkują unowocześnianie i wyższą efektywność gospodarki narodowej. W każdej branży powinny być ustalone te grupy wyrobów, które ze względu na ich znaczenie dla przemysłu krajowego i eksportu będą rozwijane w sposób najbardziej intensywny.

W produkcji obrabiarek trzeba wprowadzić zmiany asortymentowe odpowiednio do zapotrzebowania przemysłu na obrabiarki wysoko wydajne i precyzyjne oraz umów specjalizacyjnych w ramach RWPG.

Przyspieszenia rozwoju wymaga także przemysł narzędziowy.

Warunkiem szybkiego postępu współczesnej techniki jest dynamiczny rozwój przemysłu elektronicznego. Porozumienia specjalizacyjne w ramach RWPG oraz potrzeby unowocześnienia zarządzania wyma-

Groźby USA wobec Peru

Specjalny wysłannik prezydenta Nixona, John Irwin, który prowadzi rozmowy z przywódcami peruwiańskimi na temat odszkodowania za wyłączenie amerykańskiego towarzystwa naftowego, odleciał w czwartek do Waszyngtonu na konsultacje. Przed odlotem oświadczył on dziennikarzom, że jakkolwiek przebieg sprawy nie napawa optymizmem, jednak dopóki rozmowy nie są zażądane, nie chce ich oceniać pesymistycznie. Irwin ma powrócić do Limy w przyszły poniedziałek, by kontynuować rozmowy. (PAP)

„Kosmos-276“ i „277“

W piątek wystrzelono w Związku Radzieckim kolejnego sztucznego satelitę Ziemi „Kosmos-276“. W tym samym dniu wystrzelono jeszcze jednego satelitę z serii „Kosmos“ opatrzonego numerem 277. Obiega on Ziemię w ciągu 92 minut, krążąc po orbicie oddalonej od powierzchni Ziemi od 280 do 494 km. (PAP)

Dzisiejszy serwis informacyjny opracował Maciej Stabrowski

tych radom, również dziedzinę objętą planowaniem centralnym.

W drugiej fazie prac nad planem 5-letnim komisja planowania dokona analizy, komplementarnie bilansuje propozycje resortowe oraz skoordynuje zadania i środki w układzie galeziowym i terytorialnym. Wynikiem tych prac

Zadania w dziedzinie usprawnienia działalności inwestycyjnej

Koncentracja nakładów i skracanie cykli inwestycyjnych

Mimo wielokrotnego akcentowania przez uchwały partii i rządu zasady koncentracji nakładów inwestycyjnych i obowiązku zapewnienia w planach w pierwszym rzędzie środków na inwestycje kontynuowane — nie osiągnięliśmy pod tym względem wystarczającego postępu. Aby oddać do użytku wszystkie rozpoczęte inwestycje, musimy przez dwa następne lata przeznaczyć całość nakładów wyłącznie na kontynuację inwestycji. Taki stan rzeczy ograniczałby w znacznym stopniu możliwość podejmowania nowych decyzji, niezbędnych dla przemian strukturalnych w gospodarce.

Dlatego też już w trakcie przygotowania nowego planu 5-letniego niezbędne jest podjęcie zdecydowanych kroków, mających na celu uzyskanie większej koncentracji inwestycji. W ciągu najbliższych dwóch lat musimy zmniejszyć ilość jednocześnie prowadzonych placów budowy i tą drogą wyzwolić potencjał budownictwa, niezbędny dla sprawniej realizacji zadań nowego planu. Należy jeszcze w roku bieżącym przeprowadzić gruntowną inwentaryzację stanu zaangażowania inwestycyjnego we wszystkich gałęziach gospodarki narodowej. Komisja planowania i resorty opracują do połowy br. dwuletni program przyspieszenia realizacji inwestycji kontynuowanych i uzyskania efektów produkcyjnych w jak najkrótszych terminach.

Istnieje również potrzeba dokonania w najbliższym czasie weryfikacji proponowanych na lata 1970—71 nowych inwestycji w przemyśle przetwórczym, pod kątem ich zgodności z założeniami strukturalnymi rozwoju gospodarki narodowej oraz uzyskania koniecznej w stosunku do stanu obecnego poprawy wskaźników techniczno-ekonomicznych.

Szczególne znaczenie dla regulacji procesu inwestycyjnego mają normatywy cykli budowy obejmujące swym zakresem znaczną większość no wo budowanych obiektów o zbliżonym programie produkcyjnym lub usługowym.

Obecnie zachodzi konieczność skrócenia cyklu budowy i w związku z tym zrewidowania obowiązujących dotąd normatywów. Realność krótszych cykli powinna być zapewniona przez koncentrację nakładów i prawidłowe bilansowanie zdolności produkcyjnych budownictwa, terminowe dostawy materiałów, sprzętu technicznego oraz maszyn i urządzeń do montażu, a także przez wprowadzenie nowych technologii i nowych materiałów w budownictwie i szybszy rozwój fabrycznej produkcji elementów i zespołów prefabrykowanych oraz konstrukcji stalowych. Niezbędne jest również wprowadzenie alternatywnych cykli w zależności od przyjętej technologii wykonawstwa (konstrukcje stalowe, elementy wielkowymiarowe, żelazo-betonowe, betonowe, lekkie ściany osłowne itp.).

Inwestycje rozpoczynane w 1970 r. oraz w następnych latach muszą być planowane wyłącznie w oparciu o skrócone cykle budowy, a planowe terminy muszą być bezwzględnie przestrzegane.

Dla nowo rozpoczynanych obiektów inwestycyjnych, które ze względu na brak porównywalności nie mogą być objęte normatywnymi cyklami (np. w przypadku rekonstrukcji i modernizacji czynnych zakładów i inwestycji zwią-

analizy i koordynacyjnych będzie projekt planu 5-letniego.

zanych z wprowadzeniem nowej technologii itp.), należy ustalać w założeniach techniczno-ekonomicznych oraz w dokumentacji projektowej indywidualne cykle realizacji określone jako cykle dyrektywne.

Istnieją również określone rodzaje robót inwestycyjnych i remontowo-budowlanych, które nie mogą wprawdzie być objęte powszechnie obowiązującymi normatywnymi cyklami, ale nadają się do normowania w skali poszczególnych branż i resortów.

Ministerstwo Gospodarki Komunalnej i rady narodowe powinny zapewnić znaczne skrócenie cykli realizacji remontów kapitałnych budynków mieszkalnych. W latach 1969—1970 przewiduje się remont 40 tys. domów mieszkalnych. Pomyślnie wykonanie tego programu wymaga odpowiedniej koncentracji nakładów, opracowania nowoczesnej organizacji i techniki remontów, wprowadzenia wielozmianowej pracy oraz ustanowienia stałego nadzoru projektanta w czasie trwania remontu. W gospodarce komunalnej wytworzyły się również poważne zaległości w zakresie robót elewacyjnych. Plan realizacji tych zadań musi zakładać koncentrację robót tynkarskich w wyspecjalizowanych przedsiębiorstwach, lub oddziałach przedsiębiorstw przy równoczesnym wprowadzeniu normatywnych cykli tych robót.

Terenowa koordynacja inwestycji

Duże możliwości zaoszczędzenia nakładów inwestycyjnych tkwią we właściwej lokalizacji inwestycji i terenowej ich koordynacji. Należy dążyć do kojarzenia inwestycji różnych branż na wspólnym terenie, nawet „pod jednym dachem” i do wspólnej realizacji inwestycji towarzyszących.

Terenowa koordynacja inwestycji wymaga współdziałania instytucji centralnych, zjednoczeń i kluczowych przedsiębiorstw z radami narodowymi. Należy wprowadzić obowiązek przekazywania wojewódzkim radom narodowym danych dotyczących zamierzeń inwestycyjnych tzw. grupy A i B w układzie wieloletnim i rocznym wraz z charakterystyką poszczególnych obiektów. Należy w możliwie krótkim czasie wydać jednolite przepisy regulujące całość zagadnień dotyczących „kojarzonych inwestycji”.

Koordynacji terenowej wymaga również budownictwo mieszkaniowe resortów.

Celowe jest, aby inwestorzy z ramienia rad narodowych lub organizacji spółdzielczości mieszkaniowej, które przejęły w użytkowanie całość obiektów mieszkalnych na danym terenie, pełniły również funkcję inwestora zastępczego w zakresie uzupełniających inwestycji usługowych i socjalno-kulturalnych. Środki na te inwestycje znajdujące się w dyspozycji różnych resortów lub wydziałów rad narodowych winny być przekazane inwestorowi zastępczemu, co stworzy możliwość prawidłowej koordynacji tego budownictwa.

Przy planowaniu budowy nowych osiedli miejskich można pójść jeszcze dalej, tzn. ująć budownictwo mieszkaniowe oraz wszystkie niezbędne inwestycje usługowe i towarzyszące w jeden kompleksowy plan inwestycyjny osiedla. Przyczyniłoby się to do usunięcia dysproporcji między realizacją budownictwa mieszkaniowego a budową niezbędnych obiektów towarzyszących, co powoduje zubożenie niezadowolonych mieszkańców.

Referat Biura Politycznego na II Plenum Komitetu Centralnego PZPR

Generalnie — zostaną rozszerzone kompetencje rad narodowych w dziedzinie planowania inwestycyjnego.

Na podstawie przekazanych wycinków planów inwestycyjnych na dany i następny rok oraz na okresy 5-letnie rady narodowe opracowywać powinny zbiorcze wojewódzkie (powiatowe, miejskie) plany inwestycyjne zawierające zestawienie nakładów na inwestycje centralne, branżowe oraz inwestycje tzw. grupy B i C.

Usprawnienie projektowania inwestycji

W oparciu o doświadczenia ostatnich lat zachodzi potrzeba dokonania dalszych zmian w organizacji prac projektowych. Konieczne i pilne staje się opracowanie normatywnych cykli projektowania dla wybranych rodzajów inwestycji, zwłaszcza obiektów przemysłowych. Czas projektowania jest u nas nieraz znacznie dłuższy niż w wielu innych krajach. Długotrwałość projektowania a także dokonywane często zmiany w projektach pociągają za sobą wydłużenie cyklu inwestycyjnego.

Trzeba wprowadzić radykalne ograniczenia nadmiernie rozbudowanej dokumentacji inwestycyjno-projektowej przy jednoczesnym podniesieniu jej jakości.

Biura projektów, a w pewnych przypadkach również zespoły autorskie, zespoły projektantów w przedsiębiorstwach itp. będą podejmować opracowanie projektu technicznego tylko na podstawie przedłożonego przez inwestora opracowania pod nazwą „założenia techniczno-ekonomiczne inwestycji”.

W inwestycjach produkcyjnych założenia techniczno-ekonomiczne powinny zawierać wskaźniki określające: korzyści ekonomiczne obiektu i poziom techniczny proponowanych rozwiązań.

Treść założeń musi być odpowiednio zróżnicowana w zależności od wielkości i złożoności przedsięwzięcia inwestycyjnego. Jednakże założenia nawet mniejszych inwestycji powinny zawierać wszystkie główne dane dotyczące kosztów, technologii, lokalizacji, cyklu budowy itp.

Koszt inwestycji określony w założeniach powinien być traktowany jako nieprzekraczalny.

Projekt techniczny inwestycji opracowany przez biuro projektowe na podstawie zatwierdzonych założeń techniczno-ekonomicznych, powinien być dostosowany do rzeczywistych potrzeb i warunków realizacji budowy.

Przyspieszenia wymaga praca nad doskonaleniem organizacji i specjalizacji biur projektowych zarówno w budownictwie ogólnym jak i przemysłowym.

W celu dalszego ograniczenia nadmiernych prac dokumentacyjnych należy wyłączać z zakresu dokumentacji przygotowywane przez biura projektów te opracowania, które mogą być prawidłowo wykonane tylko przy konkretnym rozeznaniu warunków budowy i możliwości wykonawcy, a także dostawy maszyn i urządzeń. Chodzi tu o projekty organizacji robót i placu budowy, rysunki robocze, montażowe, instalacyjne itp.

Akty normatywne regulujące całość problematyki projektowania powinny być wydane do końca pierwszego półrocza 1969 r. Wraz z postulowanymi zmianami w zakresie organizacji projektowania należy zmienić obowiązujący tryb ustalania cen i rozliczeń za prace projektowe. Koszt dokumentacji powinien być ustalony w formie zryczałtowanej w umowie pomiędzy zlecającą a biurem projektowym.

Proponowana zasada oznacza, że biuro projektowe otrzyma

ma należne wynagrodzenie tym wcześniej, im wcześniej wykona projekt i uzyska jego przyjęcie przez inwestora lub generalnego wykonawcę.

Bezwzględna wytyczną projektowania winno być stosowanie nowoczesnych rozwiązań konstrukcyjnych i technologicznych. Duże rezerwy skracania cyklu inwestycyjnego i obniżania kosztów tkwią w typizacji i unifikacji budownictwa. Postęp w tym zakresie uzyskano w budownictwie mieszkaniowym oraz rolniczym.

Znacznie gorzej natomiast kształtuje się sytuacja w budownictwie przemysłowym, zwłaszcza w dziedzinie projektów typowych całych budynków o charakterze wybitnie powtarzalnym.

Należy więc wydać organom zatwierdzającym projekty zakaz dokonywania odstępstw od ustalonego przez rząd obowiązku typizacji w stosunku do określonych rodzajów budownictwa oraz przyjąć zasadę, że niezbędne w określonych ściśle wypadkach odstępstwa od stosowania rozwiązań typowych i powtarzalnych, będą wymagały uzyskania zgody Ministerstwa Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych.

Poziom opracowań projektowych, ich nowoczesność i efektywność mogą być wydane nie poprawione w drodze ściślejszej współpracy biur projektowych z odpowiednimi instytutami naukowymi i zaplecem naukowo-badawczym przemysłu, przy powołaniu (na okres budowy obiektów) mieszanych grup badawczo-projektowych.

Wykonawstwo budowlane

Podstawowym zadaniem budownictwa jest pełne wykonanie planów inwestycyjnych i wydajne skracanie cykli budowy w oparciu o planowe rozwijanie potencjału produkcyjnego i lepsze wykorzystanie istniejących rezerw. Osiągnięcie tych celów wymaga przede wszystkim postępu technicznego w budownictwie. Główny kierunek tego postępu — to szerokie stosowanie w budownictwie przemysłowym bardziej nowoczesnych konstrukcji hal i budowli przemysłowych, charakteryzujących się wydajnym obniżeniem ciężaru materiałów i elementów konstrukcyjnych. Powinno temu towarzyszyć zmniejszenie zakresu obudowy oraz przechodzenie na kompleksową mechanizację produkcji i montażu materiałów i elementów.

Lekkie nowoczesne konstrukcje powinny być stosowane w pierwszej kolejności w tych branżach przemysłu, które charakteryzują się szybkim tempem rozwoju, szczególnie w przemyśle maszynowym, w przemyśle materiałowym budowlanych, w przemyśle lekkim oraz spożywczym. Resort budownictwa musi rozwinąć potencjał projektowo-badawczy i produkcyjno-montażowy, specjalizujący się w budownictwie lekkich hal przemysłowych.

Postęp techniczny w budownictwie wymagać będzie również bardziej efektywnego wykorzystania posiadanych środków produkcji, jak też zwiększenia wyposażenia technicznego budownictwa w nowoczesny sprzęt. Stopień wykorzystania maszyn budowlanych jest niewystarczający. Efektywny czas pracy podstawowych maszyn budowlanych w 1968 roku wynosił od 6—9 godzin na dobę, przy czym z ogólnej ilości przepracowanych maszynogodzin na drugą i trzecią zmianę przypadało tylko od 2 proc. do 22 proc. Istnieje zatem konieczność niezwłocznego podjęcia przez resort budownictwa odpowiednich kroków.

Wyposażenie budownictwa w maszyny i urządzenia jest niedostateczne. Równocześnie stosowane u nas maszyny nie są wyposażone w odpowiedni osprzęt. Adaptowanie maszyn do prac wieloczynnościowych, przy równoczesnym rozwinięciu w przemyśle produkcji odpowiedniego osprzętu należy uznać za jedno z pilnych zadań.

Nieodzownym warunkiem usprawnienia wykonawstwa budowlanego jest poprawa zaopatrzenia materiałowego i osiągnięcie w tym celu niezbędного przyrostu produkcji materiałów budowlanych już w najbliższym okresie tzn. w latach 1970—1972. W związku z tym zachodzi potrzeba opracowania przez resort budownictwa i przyjęcie przez rząd specjalnego programu w tej sprawie, tak w skali kraju, jak w skali poszczególnych regionów.

Rozwój potencjału budownictwa wymaga dalszego usprawnienia sieci organizacyjnej przedsiębiorstw, a przede wszystkim rozbudowy istniejących przedsiębiorstw. Wzmocnienie potencjału wymagają także przedsiębiorstwa remontowo-budowlane rad narodowych oraz przedsiębiorstwa budownictwa rolniczego. Szczególny nacisk należy położyć na przyspieszenie rozwoju przedsiębiorstw specjalistycznych, zwłaszcza wykonujących roboty inżynierskie i instalacje przemysłowe. Moc przedsiębiorstw inżynierskich powinna wzrosnąć w 1975 r. dwukrotnie a przedsięwzięcia instalacyjnych o ponad 80 proc. w porównaniu z 1968 rokiem.

Dla usprawnienia organizacji robót konieczne jest dalsze rozwijanie form generalnego wykonawstwa (którego zasady zostały określone w dokumentach rządowych z 1968 roku), zwłaszcza w budownictwie mieszkaniowym i ogólnym, a także w budownictwie przemysłowym.

Doświadczenia wskazują na konieczność zasadniczego podniesienia roli wyceny kosztów inwestycji. Za prawidłowe określenie kosztów inwestycji odpowiedzialność ponoszą projektant i kosztorysant. W biurach projektowych należy wprowadzić zasadę, że przy opracowywaniu dokumentacji inwestycyjnej powinni ściśle współpracować równocześnie projektant i kosztorysant. Należy także zwiększyć odpowiedzialność pracowników zobowiązanych do sprawdzania kosztorysów w przedsiębiorstwach wykonawczych za właściwą wycenę robót. Jest to tym bardziej istotne ze względu na konieczność zapobiegania przekroczeniom planowanych kosztów inwestycji w toku ich realizacji, jak również ze względu na potrzebę stworzenia prawidłowego systemu bodźców ekonomicznych w budownictwie.

Do realizacji zadań w dziedzinie rozwoju techniki, poprawy organizacji i ekonomicznego budownictwa należy włączyć bardziej efektywnie niż dotychczas instytuty i inne placówki naukowo-badawcze. Prace naukowo-badawcze stanowią integralną część wieloletnich i rocznych planów poszczególnych zjednoczeń i przedsiębiorstw WRN.

Postęp w zakresie technologii budownictwa wymaga systematycznego dokształcania zawodowego kadry inżynierskiej i technicznej. W związku z tym należy rozwinąć system doskonalenia zawodowego kadry zarówno na studiach podyplomowych jak i na kursach prowadzonych przez wyższe uczelnie i stowarzyszenia naukowo-techniczne.

Udział robotników kwalifikowanych wśród całości zatrudnionych powinien zwiększyć się w 1975 r. do ok. 70 proc. Szczególny nacisk należy położyć na szybki przyrost zatrudnienia w zawodach związanych z robotami montażowymi, instalacyjnymi i mechanicznymi. W związku z tym, pilnym zadaniem staje się dalsza odpowiednia rozbudowa bazy szkoleniowej.

W latach 1971—75 szkoły przykładowe powinny wy-

kształcić co najmniej 100 tys. absolwentów, tj. prawie ponad 62 proc. więcej niż w bieżącym 5-leciu.

Podstawą określenia wielkości i kierunków kształcenia kadr kwalifikowanych dla budownictwa powinny być wieloletnie bilanse siły roboczej — sporządzane w układzie terenowym w ścisłej współpracy z właściwymi wojewódzkimi radami narodowymi.

Istotnym elementem usprawnienia procesu realizacji inwestycji powinno stać się uporządkowanie i uproszczenie obowiązujących przepisów i aktów prawnych. Międzyresortowa komisja do tych spraw powinna zakończyć prace do połowy 1970 r. Nowelizacja prawa budowlanego powinna doprowadzić także do ograniczenia liczby organów uprawnionych do wydawania przepisów wykonawczych w dziedzinie inwestycji i budownictwa.

Trzeba podjąć skuteczne środki, zapobiegające nadmiernemu zatrudnieniu w administracji i w pracach biurowych przedsiębiorstw budowlanych. Udział zatrudnienia w służbach administracyjnych — powinien maleć a nie wzrastać w stosunku do poziomu osiągniętego w 1966 roku.

System bilansowania i rozdziału robót

W celu zapewnienia stałej równowagi między możliwościami produkcyjnymi przedsiębiorstw wykonawczych a zapotrzebowaniem na roboty budowlano-montażowe, w celu koncentracji potencjału wykonawczego na inwestycjach kontynuowanych i oddawaniu obiektów do użytku zgodnie z normatywnymi cyklami budowy — niezbędne jest udoskonalenie systemu bilansowania i rozdziału robót budowlano-montażowych.

Praktyka bilansowania w ostatnich latach nie odpowiadała tym wymaganiom. Komisje rozdziału robót — wbrew obowiązującym ustaleniom i potrzebom procesu inwestycyjnego — pod naciskiem resortów, rad narodowych i instancji partyjnych wprowadzają do portfeli zleceń przedsiębiorstw inwestycje nieprzygotowane do realizacji. Wprowadza się do planu inwestycji nowe, zwiększające plany przedsiębiorstw ponad zadania ustalone w NPG, co odbywa się kosztem ograniczania nakładów na inwestycje kontynuowane.

Podstawą bilansowania i rozdziału robót muszą być 5-letnie plany inwestycji i budownictwa. Przy pracach nad planem 5-letnim oraz w czasie jego realizacji prezydium rad narodowych powinny zapewnić koordynację całości kształtu inwestycji na swoich terenach, opracowując w tym celu wojewódzki bilans budownictwa. Rozdział robót dla budownictwa przemysłowego i mieszkaniowego, łącznie z towarzyszącym budownictwem w osiedlach oraz budownictwem szkolnym i służby zdrowia dokonywać będzie resort budownictwa. Rozdział robót dla pozostałego budownictwa ogólnego przeprowadzany będzie przez prezydium rad narodowych.

Resorty realizujące swoje inwestycje przy pomocy własnych organizacji budowlanych będą we własnym zakresie przeprowadzać rozdział robót dla podległych im jednostek.

W decyzjach dotyczących rozdziału robót powinna być respektowana zasada koncentracji robót na inwestycjach kontynuowanych w oparciu o obowiązujące cykle budowy. Inwestycje nowo rozpoczynane mogą być włączone do portfeli przedsiębiorstwa dopiero po zapewnieniu robót na zadaniach kontynuowanych zgodnie z cyklem normatywnym. We wszystkich przypadkach odstępstw od tych zasad, bank powinien odmówić finansowania nowo rozpoczynanych inwestycji.

Zadania w dziedzinie terminowego i pełnego wykorzystania nowo zbudowanych obiektów

Jedną z istotnych przyczyn obniżania efektywności inwestycji jest częste niepełne wykorzystywanie oddanych do użytku obiektów oraz wydłużanie okresu czasu,

w którym osiągnięte są projektowane zdolności produkcyjne.

Dokończenie na str. 4

Nazbyt wydłużone okresy dochodzenia do projektowych zdolności produkcyjnych, określone w normatywach najczęściej na 36 m-cy, powodują niepełne wykorzystanie nakładów inwestycyjnych.

Główne przyczyny tych opóźnień mają swe źródła w niedostatkach programowania i planowania inwestycji, w brakach realizacji i trudnościach rozruchu technologicznego, a także w nieprzygotowaniu na czas niezbędnej kadry robotniczej i inżynierskiej do eksploatacji nowo zbudowanych obiektów itd.

W metodologii planowania brak jest opracowania zasad prawidłowego przejścia od cyklu inwestycyjnego do działalności eksploatacyjnej, przy czym brak ten występuje nawet w inwestycjach powtarzalnych.

W celu osiągnięcia poprawy w tej dziedzinie poszczególne resorty, w oparciu o przygotowane przez Komisję Planowania wytyczne metodologiczne, powinny opracować do końca br. nowe, normatywne cykle dochodzenia do projektowych zdolności produkcyjnych dla wszystkich typowych i powtarzalnych obiektów, urządzeń i instalacji.

Jednocześnie trzeba dokładnie przygotowywać każdy ob-

biekt do przyszłej eksploatacji.

Dla większych inwestycji przemysłowych powinna być uprzednio przygotowana kadra dla zaplecza badawczego i konstrukcyjno-technologicznego, dla laboratoriów i zakładów doświadczalnych.

Ministerstwa i zjednoczenia muszą zapewnić dla nowo budowanych obiektów przemysłowych niezbędne środki na przygotowanie kadr i stworzyć możliwości przeszkolenia w odpowiednim czasie niezbędnej liczby robotników i inżynierów w wyznaczonych zakładach w kraju, względnie za granicą (w przypadkach uruchamiania obiektów opartych o urządzenia importowane).

Organy planowania inwestycji powinny być obciążone większą odpowiedzialnością za prawidłową pogłębianą analizę warunków lokalizacyjnych — tak, aby nie dopuszczać do lokalizowania zakładów na terenach, które nie dysponują niezbędnymi zasobami sił roboczych nadających się do pracy w nowych zakładach.

System finansowania inwestycji

Począwszy od roku 1970, inwestycje gospodarki społecznej polegające na budownictwie inwestycyjnym będą ujmowane w trzech grupach różniących się sposobami finansowania: inwestycje branżowe, inwestycje przedsiębiorstw, inwestycje jednostek budżetowych. Poza tym podziałem pozostanie, z uwagi na swą specyfikę, spółdzielcze budownictwo mieszkaniowe, gdzie obowiązować będą dotychczasowe zasady finansowania.

Inwestycje branżowe realizowane przez zjednoczenia lub równorzędne im jednostki gospodarcze, będą obejmować znaczną większość nakładów inwestycyjnych w kraju. W skład ich wejdą dotychczasowe inwestycje centralne i inwestycje zjednoczeń, a także część obecnych inwestycji przedsiębiorstw. W związku z tym zakres inwestycji pozostających w gestii przedsiębiorstw ulegnie zwężeniu.

Wyłączną formą finansowania inwestycji branżowych w okresie ich realizacji będzie oprocentowany kredyt, otwierający przez bank jednorazowo na całą sumę nakładów równą wartości kosztorysowej danego zadania inwestycyjnego.

Podstawę finansowania stanowić będzie umowa kredytowa zawarta między bankiem, a zjednoczeniem. Umowa ta określi również sposób jego podziału na raty roczne, półroczne lub nawet kwartalne, zależnie od charakteru inwestycji i długości jej cyklu normalnego bądź też dyrekcyjnego. Raty kredytu ustalone w umowie mogą być na wniosek inwestora podwyższone, jeśli inwestycja będzie realizowana w tempie szybszym od zaplanowanego. Będzie to zachęta do przedterminowego oddawania inwestycji do użytku. Natomiast, jeśli inwestor nie jest w stanie wykorzystać w pełni przyznanej mu na dany okres transzy kredytu, nie będzie ona podlegała zmniejszeniu. Stopień wykorzystania otwartych kredytów będzie sprawdzianem zgodności faktycznego postępu robót i podstaw z ustalonym w umowie harmonogramem.

Przy rozliczaniu pierwszej raty oprocentowanie nalicza się od daty jej otwarcia, aż do zakończenia inwestycji. Podobna zasada oprocentowania obowiązować będzie przy uru-

chamianiu pozostałych rat kredytu. Spłata odsetek następuje z funduszu inwestycyjnego zjednoczenia. Powinno to skłaniać zjednoczenia do wyboru inwestycji o krótszych cyklach realizacji i do przedterminowego, w stosunku do obowiązującego cyklu budowy, oddawania inwestycji do eksploatacji.

Normalne oprocentowanie kredytu w trakcie realizacji inwestycji wynosić będzie 3 proc. w stosunku rocznym. Może ono jednak być obniżone o połowę w przypadku, gdy inwestycja nosi charakter rekonstrukcji i modernizacji zakładu.

Kredyt udzielony zjednoczeniu na całe zadanie inwestycyjne podlega spłacie po oddaniu inwestycji do użytku o osłabieniu jej rozliczeniu. Spłata wraz z przypadającymi odsetkami nastąpi z funduszu inwestycyjnego zjednoczenia. Fundusz ten jest tworzony z przyznanego zjednoczeniu udziału w zyskach przedsiębiorstw oraz z odpisów amortyzacyjnych.

Warunki spłaty kredytu będą określone w umowie kredytowej zawieranej między bankiem i zjednoczeniem w momencie przystąpienia do realizacji inwestycji.

W okresie trwania inwestycji, poza normalnym oprocentowaniem zachodzi potrzeba zastosowania również oprocentowania dodatkowego w tych przypadkach, kiedy ustalony planem termin oddania obiektu inwestycyjnego ulega opóźnieniu, bądź też gdy łączny koszt inwestycji przekracza wielkość ustaloną w umowie kredytowej.

W przypadku przekroczenia wartości kosztorysowej inwestycji bank pobierać będzie od udzielonego dodatkowego kredytu procent tym wyższy, im większa procentowo jest suma przekroczonych kosztów w stosunku do wartości kosztorysu.

System bodźców dla uczestników procesu inwestycyjnego

Część premii każdego z uczestników procesu inwestycyjnego powinna być wypłacana za wykonanie zadań gwarantujących terminową realizację inwestycji i nieprzekroczenie planowanego kosztu, a pozostała część dopiero po uruchomieniu obiektu i sprawdzeniu, czy zostały osiągnięte projektowane zdolności produkcyjne i inne podstawowe wskaźniki techniczne i ekonomiczne.

Premia powinna być mniejsza lub w ogóle niewypłacana, w przypadkach gdy przekroczony został cykl normatywny lub dyrektywny, gdy prze-

podobne sankcje dla inwestora pociągnie za sobą również opóźnienie w oddaniu inwestycji do użytku, z tym, że w tym przypadku dodatkowemu oprocentowaniu będzie podlegała cała kosztorysowa wartość inwestycji.

Równoległe z sankcjami powinny być też stosowane odpowiednie zachęty. W przypadku skrócenia okresu realizacji w stosunku do obowiązującego cyklu bank powinien zwrócić kredytobiorcy kwotę odpowiadającą części uprzednio po branych lub należnych w przyszłości odsetek. Powyższe kwoty winny stanowić 6 proc. tej części wartości kosztorysowej, która odpowiada procentowi skrócenia cyklu.

Dodatkowym wzmocnieniem zainteresowania w przyspieszeniu oddania obiektu do użytku powinno być traktowanie produkcji uzyskanej przed terminem planowanego uruchomienia jako produkcji ponadplanowej, nie zaliczonej do zadań obowiązujących przedsiębiorstwo.

W celu stworzenia zachęty dla prawidłowego wykorzystania nowo wybudowanych obiektów, trzeba wprowadzić zasadę bonifikaty odpowiedniej części oprocentowania środków trwałych za terminowe, zgodne z normatywnym cyklem, osiągnięcie projektowanych zdolności produkcyjnych i zaplanowanych wyników.

Podobnie, jak inwestycje branżowe, także inwestycje jednostek budżetowych powinny mieć w trakcie realizacji formę kredytową.

W odróżnieniu od inwestycji dwóch poprzednich grup, inwestycje przedsiębiorstw będą mogły być finansowane bezpośrednio ze środków własnych. Z uwagi na ścisły związek inwestycji odtworzeniowych i modernizacyjnych przedsiębiorstwa, z którego finansowane byłyby zarówno inwestycje, jak i kapitalne remonty. Źródłami jego tworzenia będzie pozostająca w przedsiębiorstwie część amortyzacji i część zysku. Bank powinien jednak odmówić finansowania inwestycji, jeśli stwierdzi, że nie są one dostatecznie efektywne.

W nowym systemie finansowania wzmocniona zostanie rola banku, jako organu oddziałującego na prawidłowe kształtowanie działalności inwestycyjnej. Jednym z ważnych instrumentów, który pozwoli bankowi spełniać to zadanie, będzie rachunek zaangażowania inwestycyjnego w skali zarówno ogólnokrajowej, jak i w skali resortów, branż i województw. Bank nie będzie finansował nowej inwestycji w przypadku przekroczenia obowiązującego wskaźnika zaangażowania ustalonego dla zjednoczenia (kombinatu) lub rady narodowej.

Inwestycje branżowe, a także inwestycje jednostek budżetowych mogą być podejmowane tylko pod warunkiem, że znajdują się w rocznym planie inwestycyjnym resortów, zjednoczeń, kombinatów lub wojewódzkich rad narodowych.

System bodźców dla uczestników procesu inwestycyjnego

Część premii każdego z uczestników procesu inwestycyjnego powinna być wypłacana za wykonanie zadań gwarantujących terminową realizację inwestycji i nieprzekroczenie planowanego kosztu, a pozostała część dopiero po uruchomieniu obiektu i sprawdzeniu, czy zostały osiągnięte projektowane zdolności produkcyjne i inne podstawowe wskaźniki techniczne i ekonomiczne.

Premia powinna być mniejsza lub w ogóle niewypłacana, w przypadkach gdy przekroczony został cykl normatywny lub dyrektywny, gdy prze-

Biura projektów

Fundusz płac dla projektantów będzie obliczany od ryczałtowej ceny za dokumentację przyjętą przez inwestora.

Referat Biura Politycznego na II Plenum Komitetu Centralnego PZPR

Oznacza to, że przyspieszenie opracowania dokumentacji będzie powodować wzrost zarobków projektantów.

W przypadku niewykonania dokumentacji w terminie, z jej jakości oraz uzyskania mniej korzystnych wskaźników techniczno-ekonomicznych inwestycji niż przewidziano w umowie, nastąpi znaczne zmniejszenie premii.

Część premii dla projektantów danej inwestycji powinna być przeznaczona do wypłaty po zrealizowaniu inwestycji i może być wypłacana po stwierdzeniu przez jednostkę nadzorną inwestora i właściwy oddział banku, że nie nastąpiło przekroczenie kosztów oraz, że osiągnięte zostały projektowane lub lepsze efekty produkcyjne.

Wprowadzenie w życie nowych zasad wynagradzania, nie później niż od 1 stycznia 1970 r. wymaga, by zainteresowane instytucje wydały w najbliższym czasie szczegółowe przepisy wykonawcze dotyczące także zasad planowania, zawierania umów i rozliczeń za prace projektowe.

Dostawcy maszyn i urządzeń

W celu większego zainteresowania producentów terminowo dostawą maszyn i urządzeń dla potrzeb budownictwa inwestycyjnego należy utworzyć dodatkowy fundusz premiiowy znajdujący się w dyspozycji inwestora. Fundusz ten w zbiorczym zestawieniu kosztów wynoszący będzie 0,2 — 0,4 proc. wartości dostarczonych maszyn i urządzeń krajowych. Fundusz ten należy rozliczać w zależności od znaczenia dostawy dla inwestycji. Powinien on być przeznaczony dla kierowniczej kadry przedsiębiorstw — dostawców.

Premia dla generalnych dostawców w ramach powyższego funduszu, dzielona następnie odpowiednio pomiędzy poddostawców, składać się powinna z dwóch części. Pierwsza część — w wysokości 50 proc. — byłaby wypłacana z chwilą zrealizowania terminowej dostawy kompletu maszyn i urządzeń lub przedterminowej ich dostawy według uzgodnień z inwestorem.

Druga część funduszu — ok. 50 proc. — wypłacana będzie za terminowe zaistnienie maszyn i urządzeń oraz dotrzymanie terminu ich rozruchu. W przypadku przedterminowego rozruchu próbnego w stosunku do terminu ustalonego w harmonogramie budowy, premia ta może być odpowiednio powiększona, wg. skali progresywnej. W ramach tej części funduszu należy także przewidzieć wypłatę premii za nadzór techniczny.

Wypłata premii dla indywidualnych dostawców maszyn i urządzeń powinna być oparta na podobnych zasadach.

Kadra kierownicza przedsiębiorstw budowlano-montażowych

W celu zwiększenia zainteresowania kadry kierowniczej zarządów, budów (do stanowiska majstra włącznie) i przedsiębiorstw budowlano-montażowych w przyspieszeniu realizacji inwestycji oraz nieprzekraczaniu planowanego

Zadania organizacji instancji partyjnych

Obecne Plenum KC stawia przed organizacjami i instancjami partyjnymi trudne zadania zwłaszcza w zakresie polepszania efektywności inwestycji.

Realizacja tych zadań wymaga przezwyciężenia wśród działaczy gospodarczych i aktywów partyjnych wszystkich szkodliwych nawyków i metod polityki inwestycyjnej — tendencji do inwestowania na zbyt szerokim froncie, do zaniedbywania inwestycji kontynuowanych na rzecz for-

kosztu inwestycji, należy ustalić fundusz premiiowy w wysokości około 2,0 proc. osobowego funduszu płac przedsiębiorstw budowlano-montażowych resortu budownictwa oraz 1,8 proc. dla pozostałych resortów. Złożą się na to w zasadzie dotychczasowy fundusz rocznych premii (tzw. fundusz B) oraz środki przyznawane do tej uchwałami rządu. Planowany fundusz premiiowy dzielony będzie pomiędzy konkretne obiekty, objęte dokumentacją, w zależności od znaczenia i kosztu inwestycji.

Fundusz ten dzieli się na trzy części. Pierwsza część w wysokości 70 proc. wypłacana będzie za terminowe wykonanie obiektu. Z tej części funduszu generalny wykonawca wypłaci premie podwykonawcom za terminowe wykonanie ich zadań. O ile cykl normatywny lub dyrektywny został przekroczony więcej niż 20 proc. — premia za terminowe oddanie obiektu nie będzie w ogóle wypłacana. Za przekroczenie cyklu o mniejszy okres — premia będzie odpowiednio zmniejszona. Należałoby także przewidzieć odpowiednie premie za przyspieszenia terminu oddawania obiektów do użytku.

Druga część funduszu w wysokości 10 proc. będzie przysługiwała generalnemu wykonawcy przy nie przekroczeniu wartości kosztorysowej obiektu. W przypadku, kiedy koszt robót budowlano — montażowych, określony w kosztorysie zostanie przekroczony powyżej 5 proc. — premia nie przysługuje.

Trzecia część premii w wysokości 20 proc. może być wypłacana w połowie po odbiorze robót, o ile stwierdzono bezusterkowe wykonanie robót. Wypłata drugiej połowy tej premii może nastąpić dopiero po okresie gwarancyjnym.

Przewiduje się pozostawienie dotychczasowej premii kwartalnej dla ogółu pracowników umysłowych, ale i w tym przypadku niezbędne będzie usprawnienie tego systemu.

Pracownicy służby inwestycyjnej

W celu zwiększenia materialnego zainteresowania pracowników służb inwestycyjnych prawidłową i rytmiczną realizacją zadań inwestycyjnych należy utworzyć fundusz dodatkowych premii. Na fundusz ten złożą się środki przekazywane inwestorowi przez bank, (0,3 proc. z 3-procentowego oprocentowania kredytu).

Z środków tych 20 proc. należy przeznaczyć na fundusz premiiowy dla służb inwestycyjnych. Pozostała część kwot uzyskanych w wyniku zmniejszenia oprocentowania kredytu inwestycyjnego zwiększa fundusz inwestycyjny zjednoczenia.

Premie powinny być wypłacane w dwóch ratach, z tym, że wypłata pierwszej części powinna nastąpić po rozliczeniu inwestycji, druga zaś część, w wysokości 50 proc. zgromadzonego funduszu premiiowego, po uzyskaniu w normatywnym terminie projektowanych mocy produkcyjnych przez dany obiekt.

Główna uwaga winna być zwrócona na kontrolę wykonywania przez administrację gospodarczą uchwały plenum i wynikających z niej postanowień rządowych. Szczególną wagę ma przy tym kontrola ścisłego przestrzegania cykli inwestycyjnych w fazie pro-

jektowania, wykonawstwa i przekazywania obiektów do eksploatacji.

Komitet Centralny z całą mocą podkreśla odpowiedzialność organizacji i instancji partyjnych za tworzenie właściwych koncepcji planu 5-letniego oraz za podejmowanie przez kierownictwa zjednoczeń, przedsiębiorstw i rad narodowych decyzje inwestycyjne, za wykorzystanie rezerw produkcyjnych. W opracowaniu planu 5-letniego uczestniczyć powinien jak najszerszy aktyw partyjny — gospodarczy.

Dyskusja nad projektami planu powinna ujawnić rezerwy wzrostu produkcji, wskazać na sposoby uzyskania lepszych wskaźników techniczno-ekonomicznych. Należy przy tym wykorzystać dotychczasowe dorobek dyskusji nad planami alternatywnymi i najlepsze propozycje rozwiązań zawarte w tych planach, wnioski z kampanii zjazdowej oraz doświadczenia z pracy komisji problemowych KSR, rad robotniczych i inne.

Należy zapoznawać pracowników zakładu ze stanem produkcji i oceną jej poziomu technicznego i jakościowego w porównaniu z analogiczną produkcją najlepszych przedsiębiorstw krajowych, a także za granicą. Powinno to być punktem wyjścia dla wysuwania praktycznych wniosków.

Instancje i organizacje partyjne powinny stworzyć atmosferę śmiałości, nieskrępowanej dyskusji i krytyki, skutecznie popierać wszystkie rzeczowe i inicjatywy zmierzające do poprawy projektu planu oraz najbardziej celowego wykorzystania środków inwestycyjnych.

Dyskusja na wojewódzkich i powiatowych konferencjach sprawozdawczych — wyborczych wykazała, że uchwały VI Plenum KC w sprawie polityki inwestycyjnej są niedostatecznie realizowane. Tam, gdzie organizacje i instancje partyjne właściwie inspirowały i kontrolowały wysiłek załóg i administracji w realizacji uchwał partii, osiągnięto usprawnienie działalności inwestycyjnej, rozwinęto inicjatywę załóg i skrócono okres budowy. Jednakże bynajmniej nie wszędzie tak się działo. M. in. instancje i organizacje partyjne często bez bliższej analizy popierały nieuzasadnione propozycje inwestycyjne wysuwane przez administrację zakładów i zjednoczeń.

Obecnie konsekwentna realizacja podjętych uchwał musi znaleźć się w centrum uwagi instancji i organizacji partyjnych.

Wojewódzkie i powiatowe komitety partyjne powinny czuwać nad prawidłowym opracowaniem planów inwestycyjnych przez rady narodowe. Organizacje partyjne na placach budów, rozwijając pracę polityczną i wychowawczą wśród załóg i sprawując kontrolę nad administracją gospodarczą, muszą działać na rzecz umocnienia dyscypliny pracy i odpowiedzialności pracowników za wykonanie powierzonych im zadań.

Podstawowe organizacje partyjne w biurach projektowych powinny przede wszystkim troszczyć się o wytworzenie atmosfery odpowiedzialności społecznej i zawodowej za wysoką jakość i terminowość opracowywanych projektów.

Do ważnych zadań należy też systematyczna ocena pracy placówek naukowo — badawczych oraz całego zaplecza technicznego przemysłu i budownictwa.

Realizacja systemu bodźców materialnego zainteresowania wymaga kontroli przez ogólną społeczność, przez organizacje partyjne i związkowe; wymaga także powiązania z bodźcami moralnymi, ideowymi, z upowszechnianiem socjalistycznych wzorów pracy. Jest to jedna z zasadniczych zadań podstawowych organizacji i wszystkich instancji partyjnych.

Podstawowe organizacje i wszystkie instancje partyjne mają obowiązek przestrzegania rzetelnego wykonywania postanowień II Plenum KC przez członków partii i pracowników na powierzonych im odcinkach pracy.

Systematyczna praca wszystkich ogniw partyjnych nad realizacją uchwał plenum przyczyni się do prawidłowego opracowania koncepcji nowego planu 5-letniego i znacznego usprawnienia procesu inwestycyjnego we wszystkich dziedzinach gospodarki narodowej.

„Na wczasy - z polisą PZU”

28 NAGRÓD WARTOŚCI 7 500 ZŁOTYCH

Tradycyjnym zwyczajem redakcja „Głosu Wielkopolskiego” i Państwowy Zakład Ubezpieczeń organizują świąteczny konkurs. Tym razem konkurs odbywa się pod hasłem „Na wczasy z polisą PZU”. Co prawda do okresu urlopów, wakacji i wczasowej wędrowki ludów jeszcze daleko, ale tematyka konkursu dotyczy ubezpieczenia aktualnego całego roku i interesującego wszystkich mieszkańców miast i wsi. Chodzi tu bowiem o tzw. kombinowane ubezpieczenie mieszkania od kradzieży z włamaniem, rabunku, pożaru, zalania i szeregu innych wydarzeń losowych.

Kto chce wziąć udział w konkursie powinien uważnie przeczytać wydrukowany na tej stronie artykuł pt. „Ubezpieczamy swoje mieszkanie” oraz czytelnie wypełnić kupon, wyciąć go i w kopercie (uwaga: w jednej kopercie może się znajdować tylko jeden kupon) z napisem „Konkurs PZU” przesać pod adres: redakcja „Głosu Wielkopolskiego”, Poznań ul. Grunwaldzka 19. Termin nadsyłania kuponów upływa we wtorek, 15 kwietnia 1969 r. (decyduje data stempla pocztowego).

Wśród tych, którzy we właściwym termi-

nie nadesłał prawidłowe rozwiązanie, zostaną rozlosowane nagrody w postaci książeczek oszczędnościowych PKO z następującymi wkładami:

- I nagroda 2 000 złotych,
- II nagroda 1 000 złotych,
- III nagroda 500 złotych,
- oraz 5 nagród po 300 złotych,
- 5 nagród po 200 złotych
- i 15 nagród po 100 złotych.

Razem suma nagród wynosi 7 500 złotych. Ogłoszenie wyników losowania nastąpi przed 25 kwietnia 1969 r.

Konkurs nie jest trudny. Poniżej przedstawiamy 5 historyjek obrazkowych oznaczonych numerami od 1 do 5. Cztery spośród nich ilustrują sytuacje objęte odpowiedzialnością PZU z tytułu ubezpieczenia mieszkania od kradzieży z włamaniem, pożaru, zalania itd. Do kuponu należy wpisać numery czterech historyjek związanych z tematem konkursu.

Zyczymy pomyślnego rozwiązania i wygranej!

KUPON KONKURSU
PT. „NA WCZASY - Z POLISĄ PZU”

Imię i nazwisko

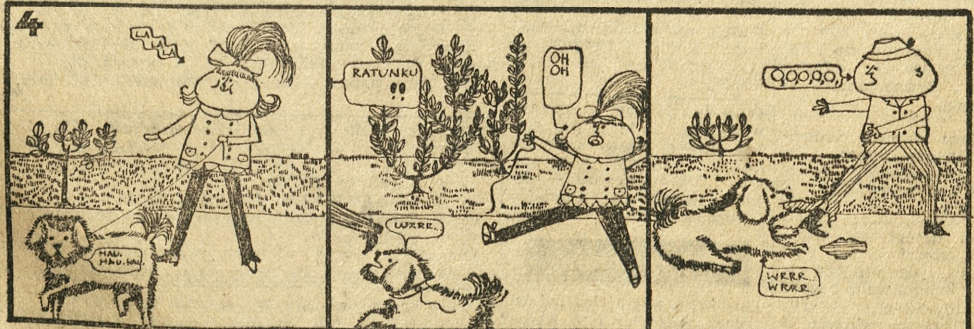
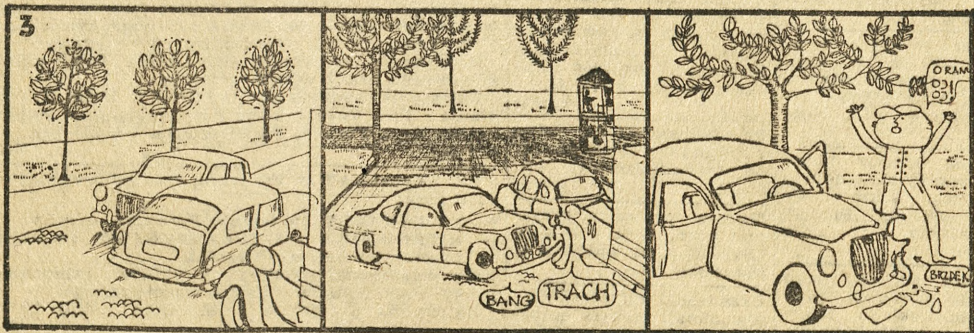
Adres

.....

Zakres odpowiedzialności PZU z tytułu ubezpieczenia mieszkania od kradzieży z włamaniem, pożaru, zalania itd. ilustrują następujące cztery historyjki (tu wpisać ich numery):

.....

Chcielibyśmy w tym artykule zawrzeć garść podstawowych informacji na temat jednego z najbardziej rozpowszechnionych ubezpieczeń — nazywanego w skrócie dobrowolnym ubezpieczeniem mieszkań. Najogólniej rzecz biorąc, ubezpieczenie to obejmuje ruchomości domowe od kradzieży z włamaniem i rabunku, od ognia i innych zdarzeń losowych, od zalania pomieszczeń oraz odpowiedzialność cywilną właściciela mieszkania i zamieszkałych z nim członków rodziny. Jak się niżej okaże, ubezpieczenie to obejmuje nie tylko

Ilustr. EWA PRUSKA

Projekt racjonalizatorski, a właściwie fortel, o którym mowa poniżej, zrodził się w transporcie budownictwa. Autor fortelu (niestety nieznany) przystąpił do pracy koncepcyjnej, biorąc pod uwagę następującą sytuację wyjściową: pięciu ładowaczy, kierowca i jego „Star” z pustą skrzynią, która musi pomieścić jak najwięcej materiałów budowlanych.

Racjonalizator znalazł oczywiście tradycyjne rozwiązanie tego problemu. Wiedział, że wchodzi tu w grę przystosowanie skrzyni samochodowych do przewozu ludzi (tzn. umocowanie ławek i brezentowej płachty oraz czegoś w rodzaju parawanu, który chroniłby pracowników przed obsunięciem się budulca) i wyposażenie ich w kożuchy. Te „inwestycje” uznał jednak za nieuzasadnione ekonomicznie. Zbyt wiele kosztują kożuchy i ławki, które na domiar złego zmniejszają ładowność pojazdu — stwierdził. Wymyślił więc, żeby ładowaczy (czterech, a nawet pięciu) przewozić w kabinie kierowcy...

Kiedy przedstawił ten projekt zainteresowanym, ci ostatni byli rozczarowani.

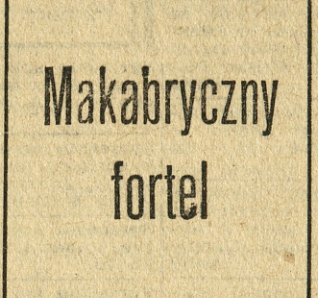
— To nie ma sensu — oświadczyli — przecież kabinę na przeznaczoną jest dla dwóch osób i kierowcy chociażby zainteresowani tym, by przewieźć jak najwięcej (ma to wpływ na wysokość pensji) nie zgodzą się na łok w szoferce, bo za to będą musieli płacić słone mandaty.

— Przewidziałem to —

uśmiechnął się racjonalizator — zostanie zawarta umowa, nazwijmy ją cichą, w myśl której przedsiębiorstwo będzie zwracać pieniądze kierowcom ukaranym mandatami za stosowanie mego pomysłu racjonalizatorskiego. Te mandaty będą kosztować mniej niż przystosowanie skrzyni do przewozu pracowników.

Rozległ się szmer aprobaty.

— Zwrot pieniędzy za mandaty to zasada — kon-

tynuował autor fortelu — mogąca znaleźć zastosowanie również w innych trudnych dla przedsiębiorstwa sytuacjach. Otóż kiedy samochód ma trochę za duży luz w układzie kierowniczym, czy też z pomp hamulcowych wycieka płyn — również można pchnąć kierowcę na trasę, gwarantując mu rekompensatę za mandat. Dzięki temu nie będzie trzeba wyłączać ciężarówek z eksploatacji. Tym samym łatwiej wykonać zadania planowe. Są projekty usprawnień, które latami czekają na realizację. Tej koncepcji nie spotkał taki los...

Z dziennikarskiego obowiązku trzeba podać, że pod koniec ubiegłego roku była ona stosowana — jak wykazała kontrola Wojewódzkiej Inspekcji Pracy — w Przedsiębiorstwie Budownictwa Rolniczego w Poznaniu i w Poznańskim Przedsiębiorstwie Transportu Budownictwa Poznań — Grunwald. Inspektorzy ustalili, że w tej pierwszej placówce pracownicy kontroli technicznej poleca li zabierać kierowcom do kabin po 5 ładowaczy. Nie którzy z tych kierowców ze znali w MO, że przedsiębiorstwo zwracało im pieniądze za mandaty.

W drugim z wymienionych przedsiębiorstw ustalono, że kierownik transportu zapowiedział kierowcom, iż otrzymają pieniądze za mandaty wymienione im w związku z przeładowaniem pojazdu lub je go niesprawnością techniczną.

Ciekawe z jakich funduszy pokrywa się te mandatarne koszty makabrycznego fortelu? Ze makabrycznego to chyba oczywiste. Każdy wie, czym grozi jazda niesprawnym technicznie lub przeładowanym samochodem, albo też prowadzenie pojazdu przez kierowcę mającego w zatłoczonej kabinie ograniczoną swobodę ruchów.

Ale jest to fortel również nieekonomiczny na dłuższą metę. Eksploatacja nie sprawnych i przeładowanych pojazdów szybko doprowadza je bowiem do dewastacji.

M. Ł.

UBEZPIECZAMY SVOJE MIESZKANIE

Jeżeli jest ubezpieczeniem z tym, że odszkodowanie nie może przekroczyć 10 proc. sumy ubezpieczenia i 10 000 zł.

Ostatnio PZU znacznie rozszerzył zakres odpowiedzialności w ubezpieczeniu mieszkania, nie podnosząc składki. Do tego to w szczególności okresowego niezaangażowania mieszkania z powodu wyjazdu ubezpieczonego z rodziną na wczasy, urlop, kurację, za granicę, w długoterminową delegację służbową lub z powodu choroby. Okres nieprzerwanego nieprzebywania w mieszkaniu może wynosić do 45 dni.

Warto tu także dodać, że za kres odpowiedzialności PZU dotyczy przedmiotów zabranych na letnisko, wycieczki, w podróż służbową. Jako miejsce ubezpieczenia uznaje się zatem również pokoje wczasowe, letniskowe i hotelowe, domki campingowe w czasie pobytu w nich ubezpieczającego i członków jego rodziny. Własne domki w ogródkach działkowych w czasie ich zamieszkiwania w okresie od 1 kwietnia do 31 października oraz altanki ogrodowe jednak tylko w zakresie szkód w narzędziach ogrodniczych, odzieży roboczej i w zapasach wartości do 1 000 zł.

To byłoby, z grubsza biorąc, wszystko, co warto wiedzieć o ubezpieczeniu mieszkania od kradzieży z włamaniem i pożaru oraz wszystkim, co trzeba wiedzieć, żeby prawidłowo rozwiązać konkurs „Na wczasy z polisą PZU”. Jak uważny czytelnik zdążył się zorientować, ubezpieczenie to obejmuje nie tylko szkody wywołane włamaniem czy pożarem, ale także wieloma innymi wypadkami losowymi, a nawet dotyczy pewnego zakresu odpowiedzialności cywilnej.

Z okazji każdego prawie konkursu świątecznego organizowanego wspólnie z PZU powtarzamy, że nikomu nie życzymy żadnych przypadłości losowych w postaci włamania, kradzieży, pożaru, zalania, czy w ogóle jakiegokolwiek nieszczęśliwego wydarzenia. Ale jeżeli już kogoś ma coś takiego spotkać, niech go lepiej spotka u ubezpieczonego w polisie PZU.

Nieszczęść sobie nie wybieramy, to one nas wybierają.

szkody powstałe we własnym mieszkaniu, ale także podczas pobytu na wczasach, w sanatorium, szpitalu, delegacji służbowej itp. Stąd właśnie tytuł naszego dzisiejszego konkursu.

Przy okazji warto poinformować zainteresowanych, że umowę o ubezpieczenie mieszkania zawiera się przez podpisanie polisy w Państwowym Zakładzie Ubezpieczeń lub u agenta PZU. Roczna stawka zależy od wysokości sumy ubezpieczeniowej i wynosi 2 złote za każdy 1000 zł. Jeżeli więc chcemy się ubezpieczyć na 50 000 złotych, roczna stawka wynosi 100 złotych.

Odpowiedzialność PZU nie wykracza jednak poza sumę ubezpieczenia, nawet wówczas gdyby straty były wyższe.

Zakres odpowiedzialności obejmuje straty spowodowane takimi wydarzeniami, jak:

- kradzież (z włamaniem) z mieszkania zamkniętego na zamek zapadkowy,
- rabunek ubezpieczonych przedmiotów,
- pożar, uderzenie piorunu, wybuch, nawałne deszcze oraz eksplozja lub implozja lamp kinezkopowych, po okresie gwarancji,
- zalanie wodą ubezpieczonych przedmiotów i mieszkania spowodowane pęknięciem lub mechanicznym uszkodzeniem rur wodno — kanalizacyjnych, sanitarnych lub urządzeń ogrzewniczych oraz doprowadzających ciepłą wodę, albo nieumyślnym uszkodzeniem wyżej wymienionych przewodów lub urządzeń, albo nieumyślnym pozostawieniem nie zakręconego kranu wodociągowego itp.,
- zniszczenie ruchomości domowych i mienia wskutek akcji ratowniczej w czasie pożaru

lub zaginięcia ubezpieczonych przedmiotów w czasie tej akcji,

- odpowiedzialność cywilną właściciela mieszkania i zamieszkałych z nim członków rodziny za szkody wyrządzone osobom trzecim z tytułu posiadania mieszkania lub w życiu prywatnym.
- Ochroną ubezpieczeniową objęte są wszystkie ruchomości domowe. Wymieńmy przykładowo niektóre z nich:
- odzież, bielizna, obuwie, aparaty telewizyjne, radiowe, fotograficzne, instrumenty muzyczne, przedmioty ze złota, platyny i srebra,
- urządzenia domowe, zapasy gospodarskie domowego, przedmioty osobistego użytku,
- motocykle, motorowery, wózki inwalidzkie i wózki dziecięce, maszyny do szycia, do pisania i liczenia, sprzęt sportowy;
- urządzenia gabinetów dentystycznych i lekarskich wraz ze środkami leczniczymi i materiałami medycznymi oraz
- urządzenia warsztatów rzemieślniczych i chatupniczych, jeżeli są własnością ubezpieczającego lub mieszkającego z nim we wspólnocie domowej rodziny i znajdujące się w mieszkaniu objętym ubezpieczeniem;
- ptaki, psy itp. zwierzęta, znajdujące się w mieszkaniu, trzymane nie w celach handlowych czy hodowlanych oraz drób przeznaczony na własny użytek.

Mienie objęte jest ochroną ubezpieczeniową zasadniczo w mieszkaniu określonym w polisie. Państwowy Zakład Ubezpieczeń odpowiada jednak także za szkody wówczas, gdy pewna część mienia znajduje się na strychu, w piwnicy, we wspólnej pralni domowej w tej samej nieruchomości lub gdy jest użytkowana przez ubezpieczającego w hotelu i innych pomieszczeniach w związku z delegacją lub kuracją, wycieczką, wczasami, wyjazdem na letnisko itp. Również mienie w zamkniętym na klucz samochodzie osobowym w czasie użytkowania przez ubezpieczającego ob-

Praca

Fryzjerka, na prace damsko-męskie, potrzebna. Konieczny, Gostyń, Rynek 25. 174p

Szukam pracy każdego rodzaju — warunek mieszkanie. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 45903g.

Przyjmę pracownika fizycznego do warsztatu produkcyjnego galanterii. Oferty z podaniem życiorysu „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 45866g.

Samodzielnych monterów chłodziarzy oraz pomocników przyrządów. Zakłady Chłodziarce. Poznań, Piekary 16/17, Paszki Apollo. 45834g

Przyjmę malarzy uczniów. Jan Krauze, Poznań, ul. Bosa 26b m. 1. 45843g

Przyjmę na pół etatu: tokarza — ślusarza renciste, do mechaniki precyzyjnej. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 45837g.

Malarzy przyjmę. Chudziński, Jerzego 3 m. 2, godz. 16—18. 45837g

Potrzebny robotnik do furmaństwa. Ul. Teczo-wa 33. 45840g

Przyjmę do pracy murarzy i robotników. Garbary 45 m. 3, godz. 18—20; lub Luboń, ul. Sobieskiego 63, godz. 7—15. 45925g

Malarzy i uczniów, przyjmę. Gostyńska 13 m. 3. 45755g

Opiekunkę do dziecka — przyjmę. Puszczykowo — ul. Odrodowa 15. 45777g

Murarze — tynkarze i pomocnicy, potrzebni na stałe. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dla 45426g.

Tkaczki, na szaliki potrzebne, bez kwalifikacji — przyjmę. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dla 45582g.

Potrzebna pomoc do rozczenia dziecka. Zbąszyńska 24. 45651g

Montera na wod.-kan., c. o. i spawanie autogeniczne oraz uczniów na I rok, przyjmę. Tel. 665-02 od godz. 17. 45659g

Montera — elektromontażera na wyjazd — przyjmę. Warunki dobre. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 45662g.

Ucznia w zawodzie elektromontażera, 18 lat — przyjmę. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dla 45663g.

Kobietę, ze znajomością pracy w ogrodnictwie — przyjmę. Szczepankowo, ul. Głębowa 11. 45840g

Potrzebny murarz do budowy domu jednorodzinnego na Debu. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 45743g.

Nauka

Tańców towarzyskich — wyucza Adela Szczurkówna. Poznań, Al. Marcin-kowskiego 2a, parter. 45900g

Tańców ucze, Poznań. Mickiewicza 27 m. 7a. 45326g

Kupno

Kupię prasę mimośrodową 15 do 20 ton. Stanisław Bródka, Poznań, ul. Łódzka 19a m. 8. 45914g

Tokarkę stołową oraz zegarmistrzowską i wiertarkę stołową kupię. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 45829g.

Kupię każdą ilość siana. Poznań, ul. Górczyńska 13 m. 3. 45961g

Kupię zaraz 1000 sztuk rozsady pomidorów szklarniowych. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dla 45940g.

Kupię siatkę parkanową, około 300 m (długość 3 min), oczka 6x6, wysokość 1,50 m. J. Brzóska, Pniewy. Odbudowanie 4, pow. Sza-motyły. 153p

Silnik elektryczny 10 KW — może być przepalony. kupię. Warsztat ślusarski. Poznań, Sporna 12. 45423g

Chłodziarce szafy, kompresory, drzwi chłodziarzy, kupię. Warsztat chłodziarzy, Mickiewicza 15. 45566g

Płyty traserskie żelwne wymiar 500x500 mm oraz stół elektromagnetyczny do odmagneśniania — kupię. Telefon 554-57 od godz. 8—18. 45512g

Sprzedaz

Wózki dziecięce najnowsze modele, poleca Sze-rze pański. Czerwonej Armii 61 w podwórzu. 45399g

Sprzedam Ursusa C 45, po remoncie. Cena 20 tys. zł. Józef Górczyński, Kacz-kowo, pow. Leszno. 158p

Wózki dziecięce różne modele, wielki wybór — poleca Brzozowska. Poznań, Czerwonej Armii nr 10. 43393g

Motocykl WFM, 4 tys. km, sprzedam. Tel. 661-90 po godz. 16. 177p

Bibliotekę — kredens nowoczesną poleca Antoni Jarczyński, Swarzędz, ul. Dworcowa 10. 45887g

Stołowy — stylowy „Chip pendale”, gabinet, sypialnię — sprzedam. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 45901g.

Dentystyczny gabinet i rentgen sprzedam. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 45902g.

Jawę 175 sprzedam. Zaborski, Oborniki Wlkp., ul. Wierzbowa 14. 45917g

Zetor 25 A lub 25 K po kapitalnym remoncie, podnośnik hydrauliczny blokada (rejestracyjny), przyczepę oraz inny sprzęt. 45807g

Kwiaty — bezpośrednio ze szklarni poleca codziennie od godz. 8—19 Ogrod-nictwo, ul. Wojska Pol-skiego 17. 45862g

WFM sprzedam, stan do-bry. Oferty „Prasa” — Grunwaldzka 19 dla 45811g.

Drzwi, okna, szalówkę, podłogówkę, parkiet, kan-tówki oraz piec z roz-biórką sprzedam. Lampe-go 4. 45920g

Sprzedam sadzonki szpa-ragi. Dionizy Gielnik, Ko-morniki, ul. Poznańska 36. 45947g

Sprzedam 15 sztuk uli z pszczołami — „Dadant” oraz pustę. T. Frukowski, Września, ul. Wiewiór-owskiego 11. 173p

Sprzedam przyczepkę do Warszawy. Marian Re-misz, Września, Szosa Witkowska 4. 169p

Sprzedam Junaka, WFM, rok produkcji 1964. Ra-jewski, Bruszczewo, po-czta St. Bojanowo. 169p

Sprzedam wózek dziecię-cy w bardzo dobrym sta-nie oraz leżak. Świer-czewskiego 132d m. 4. 45768g

Sprzedam sypialnię jas-ną, brzoza. Oglądać: Po-znań, Nad Wierzbakiem 4 m. 6. 45532g

„Chippendale” — gabi-net reprezentacyjny, kom-pletny zestaw z tapca-nem (mahoni), kryty mo-kiem perskim. Stan ide-alny — sprzedam. Wiktoria Moś, Ostreszewo, ul. Pocztowa 9. 45565g

Sprzedam platformę ogo-rniczą na 16, w bardzo dobrym stanie. Roszyk — Poznań — Pokrzywno, ul. Projektowana 9. 45572g

Sprzedam 20 drabin rusz-towniczych, w bardzo do-brym stanie. Wołoska 35, róg Junikowskiej. 45480g

Sprzedam radio samocho-dowe „Berlin”. Telefon 558-69. 45572g

Sprzedam młocarnię Jenę — do 10 kwintali, w do-brym stanie. Leon Guder-ski, Dopiewo, pow. Po-znań. 45580g

Sprzedam traktorek o-grodniczy niemiecki 58 r. wraz z pomocniczymi narzędziami oraz betoniar-kę 150 litr. Poznań, Wiśla-na 25, tel. 450-77. 45592g

Pustaki Alfa, DZ-3, bloki fundamentowe, płytki chodnikowe, krawężniki — poleca betoniarz Ju-nikowski, ul. Spółdzielcza 7, tel. 534-34. 45615g

Sprzedam — przyczepę skrzyniową o ład. 3,5 tony, po kapitalnym remon-cie oraz 2 plugi nowe do orki i podorywki do ciągnika Zetor 25. Zyg-munt Maj, Busko Zdrój, ul. Nadole 7a, woj. kie-leckie. 45647g

Uśczielki do wecków — hurtowo sprzedaje Wyt-wórnia: B. Babich, Miło-sna k. Warszawy, Konar-skiego 4. K1887

Sprzedam krzewy róż, klatki dla nerek, moto-rower „Jawa 50”. Po-znań, ul. Sikbowa 26a. 45682g

Goździki sadzonki w od-mianach najbardziej plen-nych, pierwszą reproduk-cję z matecznika — im-port, sprzedam. Telefon 726-64. 45691g

Asparagus doniczkowy w 10 jednoroczny, mocno rozkrzewiony, krzewy róż Baccara oraz wielokwa-towe, bukietowe w od-mianach, sprzedam. Tel. 726-64. 45692g

Sprzedam tokarnię (re-wolwerówkę). Adres wska-że „Prasa” Grunwaldzka 19 dla 45720g.

Sprzedam 40 ton ziemi-na kół „Pierwiosnek”, wcze-sne w klasie A. Cena 90 —100 zł — kwintal. H. Zo-mer, Powidz, tel. 2. 44896g

Sprzedam okazjynie kom-plet mebli — segmenty cepelowskie, orzech. Po-zań, Rutkowskiego 33 m. 12, tel. 690-40, godz. 15—22. 45732g

Pudle czarne, średnie, ro-dowodowe, sprzedam. — Bernard Stranz, Byd-goszcz, Nakleńska 141. 45744g

Podawała owczarków nie-mieckich, sprzedaje szcze-nięta: psa i suki hodowa-ne z rodowodami. Po-zań, Opalenicka 62 — dzwonić 2 X. 45407g

Sprzedam Żuka, po kapi-talnym remoncie. Ma-zewski, Poznań, Dojazd 70 barak 15. 45731g

UWAGA!

„SPOŁEM” Poznańska Spółdzielnia Spożywców

w Poznaniu

— Zarząd i administracja Spółdzielni

przeniosły się z ulicy Grunwaldzkiej 55 do nowych pomieszczeń w biurówcu

przy ul. Czerwonej Armii 40

telefon nr 614-21

Przesyłki i korespondencję prosimy kierować pod wyżej wymienionym adresem (tymczasowe wejście do biurowca z ulicy 27 Grudnia nr 7).

Sprzedam suknię ślubną, model francuski. Wronie-cka 10 m. 21, godz. 17—20. 45725g

Sprzedam ogródek dział-kowy (przy ul. Leszczyń-skiej). Jankowski, Aka-cjowa 8 (Dębica). 45442g

Sprzedam szynszyle ko-fue, Luboń 1, Stalingradz-ka 3a. 45459g

Sprzedam teodolit tachy-metryczny 20”, arytmome-tr Brunsviga, stabilizator telewizyjny. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 45472g.

Sadzonki pomidorów — sprzedam. Majchrzak — Poznań — Krzesiny. 45576g

Wykonuję, z możliwością dostawy — wszelkiego ro-dzaju siatki z drutu ocyn-kowanego — gołego i as-faltowego, kompletne o-grodzenia oraz przeciaga-nie drutu. Dostawy do detalu i zaopatrzeniowo-inwestycyjne za pośred-nictwem uprawnionej jed-nostki. Warsztat Roguś, Poznań, Czarna Rola 11. 45492g

Sprzedam wózek nowo-czesny. Palacza 100 m. 4. 45054g

Sprzedam 50 kurek, krzy-żówka, 8-tygodniowe. Sza-motyły, ul. Nowowiejskie-go 9. 45630g

Samochody

Syrenę 103 w dobrym sta-nie sprzedam. Poznań, ul. Karwowskiego 24 m. 1 oglądać od 18. 45322g

Syrenę 104, przebieg 9.000, sprzedam. Tel. 666-21. 45839g

Ford 20M, 1968, nowy De Luxe sprzedam. Teresa Kurczyka, Poznań, Mate-czkiego 4 m. 13. 45839g

Sprzedam Warszawę Com-bi. Tel. 447-84. 45916g

Sprzedam „Syrenę” 102 (1963) w bardzo dobrym stanie. Zgłoszenia telefo-niczne 594-21, po godz. 16. 45903g

Sprzedam silnik Opel Re-kord 1700 w idealnym stanie. Oferty „Prasa” — Grunwaldzka 19 dla 45954g.

Samochód Syrena 102 — sprzedam. Poznań-Zegze, ul. Ostrowska 188 m. 2. 45921g

Sprzedam Warszawę M-20 oglądać dnia 9. IV. 1969 w godz. 10—12. Parking — narożnik 27 Grudnia i Ra-tajczaka. 45320g

Wartburga 353 lub Skoda 1000 MB (mogą być uży-wane) kupię. Stankiewicz — Zabrze, Matejki 39 m. 1. K2407

Sprzedam samochód Sko-de 1101. Poznań, Piłmieni-na 7A m. 11, od godz. 16. 45738g

Warszawę, Moskiewca, Wartburga, nowe — kupię. Oferty „Prasa” Grun-waldzka 19 dla 45496g.

Sprzedam Syrenę 103, ce-na 28.000 zł. Szamotulska 88 m. 1. 45533g

Warszawę — korzystnie sprzedam. Poznań — Wi-niary, ul. św. Leonarda 18b m. 1. 45619g

Wartburga, rocznik 1966 lub Zastawę, po małym przebiegu, kupię. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 45641g.

Skodę Octavię, sprzedam. rocznik 1963. Chodzież — tel. 488, od 16. 45642g

Samochód „Warszawa M-20”, w bardzo dobrym stanie, sprzedam. Przyby-szewskiego 38 m. 9, od godz. 17. 45653g

Kupię nową Syrenę, — względnie Trabanta. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dla 45657g.

Service — Diagnostyka — Kościelna 56, reguluje silniki, światła i ustawia kola, najnowszą aparatu-rę elektroniczną. 45661g

Sprzedam samochód Fiat 1500 (karoseria 1900), stan dobry, części zapasowe. Oferty „Prasa”, Grunwal-dzka 19 dla 45670g.

Karoserię, odpowiednią do Ily 8 (DKW), kupię. Oferty „Prasa”, Grunwal-dzka 19 dla 45674g.

Kupię nowego Fiata 124, lub 125. Oferty „Prasa” — Grunwaldzka 19 dla 45735g.

Sprzedam Żuka, po kapi-talnym remoncie. Ma-zewski, Poznań, Dojazd 70 barak 15. 45731g

Lambrettę 150 Li, III se-ria, sprzedam. Ratajczaka 26 m. 30. 45726g

Sprzedam przyczepę do Warszawy. Kazimierz El-chler, Luboń 4 k. Posa-rowski, 1 Maja 11 (Nikow-nia). 45733g

Sprzedam tanią Syrenę, Winogrody, Sadowa 34 m. 2. 45740g

Warszawę chętnie stary typ, Fiata 600, Zastawę do remontu lub po wypadku kupię. Tel. 457-76 od 17 lub oferty „Prasa” — Grunwaldzka 19 dla 45409g.

Skoda-Spartak sprzedam. Poznań, ul. Akacjowa 8 m. 2. 45441g

Wartburga z silnikiem 1000 cm sprzedam. Doro-szewski, Środa, Harcer-ska 10a, tel. 841. 45444g

Sprzedam „Warszawę” po remoncie lub zamienię na „Syrenę 104”. Wiadomość Rogalin, pow. Poznań — Prezydialna 1. 45460g

Sprzedam samochód Sy-re-na. Tele. 477-57. 45473g

Sprzedam samochód 1000 MB, stan idealny. Leszno, Berwińskiego 6, tel. 23-97, Jan Piotrowski. 45482g

„Wolgę” sprzedam. Da-browskiego 168 „c”. 45396g

Syrenę 103 przebieg 32.000 km sprzedam. Tel. 422-61, do godz. 16. 45776g

LoKale

Lokal na warsztat oddam w dzierżawę. Oferty „Pra-sa”, Grunwaldzka 19 dla 45885g.

Zamienię mieszkanie sa-modzielne dwa i pół po-kojowe, kuchnia, łazien-ka, na podobne dwupo-kojowe, mniejszy metraż, do II ptr., peryferie wy-kluczone. Oferty „Pra-sa”, Grunwaldzka 19 dla 45835g.

Małżeństwo pracujące, studenci, członkowie spółdzielni, pilnie poszu-kuje pokoju, najchętniej niemeblowanego. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 45844g.

Zamienię 2 pokoje kwa-terunkowe (nowe budow-nictwo), słoneczne, c. o., centrum, na podobne (chętnie willowe, w dobrym stanie). Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 45897g.

Młode, bezdzietne mał-żeństwo poszukuje poko-ju. Oferty „Prasa”, Grun-waldzka 19 dla 45927g.

Kończący studia poszuku-je niekierującego poko-ju. Gwarancja wyprowa-dzenia. Oferty „Prasa” — Grunwaldzka 19 dla 45585gpr.

Sosnowiec — kwaterekowy pokój z kuchnią, samodzielne, zamienię na podobne w Poznaniu. Oferty „Prasa”, Grun-waldzka 19 dla 45779g.

Panów sytuowanych — przyjmę na pokój. Ul. Skoczowska 12 m. 1 (Sta-rolęka). 45504g

Pokój, kuchnia, I ptr., stare budownictwo wzgl. 3 pokoje, kuchnia, c. o., nowe budownictwo, za-mienię na 2 lub 3 poko-je, kuchnia tylko dziel-nica Łazarz. Oferty „Pra-sa”, Grunwaldzka 19 dla 45563g.

Lekarka poszukuje nie-kierującego pokoju z wygodami. Oferty „Pra-sa”, Grunwaldzka 19 dla 45589g.

Pracująca pani z dziec-kiem poszukuje pokoju. Oferty „Prasa”, Grun-waldzka 19 dla 45591g

Samotna osoba kupi po-kój z kuchnią w dzielni-cy Grunwald, Jeżyce, Da-browskiego. Oferty „Pra-sa”, Grunwaldzka 19 dla 45639g.

Zamienię mieszkanie kwa-terunkowe, komfortowe 34 m², telefon, na równo-rzędne 2—3-pokojowe — warunki korzystne. Może być spółdzielcze. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 45398g.

Zamienię pokój i kuch-nię w Poznaniu na pokój z kuchnią w Luboniu. Oferty „Prasa”, Grun-waldzka 19 dla 45400g.

Szczecin — dwupokojowe, kuchnia, łazienka, c. o., etaż, w centrum — zame-nię na podobne (mniejsze) w Poznaniu. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 45264g.

Sprzedam lub wydzierża-wię 4,5 ha ziemi. Gryśka, Pławiska, ul. Szkolna 15. 45369g

UWAGA!

Przyjmę panienki na dwuosobowy pokój. Sta-nisława 46 (piętro). 45457g

Mieszkanie 3-pokojowe, komfort, telefon, zame-nię na dwupokojowe spo-śród dzielnic lub kwaterek we nowe budownictwo, I, II ptr. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 45733n

Zamienię mieszkanie 2-pokojowe, komfortowe w śródmieściu, na podobne 3-pokojowe. Oferty „Pra-sa”, Grunwaldzka 19 dla 45464g.

Nieruchomości

Sprzedam gospodarstwo 9 ha, blisko Poznania, na-dające się na ogrodnictwo przy szosie Tarnowo. Oferty „Prasa”, Grun-waldzka 19 dla 45824g.

Wolny dom jednorodzin-ny, 4 pokoje, zabudowa-nia gospodarcze, 7 ha zie-mi przy Poznaniu sprze-dam. Oferty „Prasa” — Grunwaldzka 19 dla 45825g.

Kupię dom jednorodzin-ny w Poznaniu z zama-nia mieszkaniami dwupo-kojowego w śródmieściu. Oferty „Prasa”, Grun-waldzka 19 dla 45814g.

Sprzedam dom jednorod-zinny, 5-izbowy Poznań-Wola. Oferty „Prasa” — Grunwaldzka 19 dla 45813g.

Dom jednorodzinny z o-grodem przy Mosinie — sprzedam. Adres wska-że „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 45880g.

Sprzedam zaraz wyłącz-ny dom w Poznaniu z wolnym mieszkaniem, o-grodem i pomieszczeniem na warsztat. Oferty „Pra-sa”, Grunwaldzka 19 dla 45872g.

Sprzedam działkę budo-wianą w Klekru. Klekruz, Kierska 5, tel. Klekruz 44. 45946g

Nadzwyczajna okazja!

Karp żywy

w cenie 28 zł za 1 kg

DO NABYCIA

WE WSZYSTKICH SKLEPACH
PROWADZĄCYCH SPRZEDAŻ RYB.

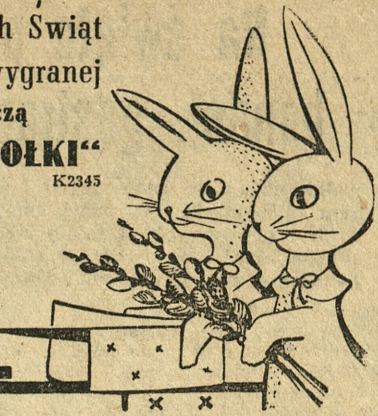
K2432

Wesołych Świąt i dużej wygranej

zyczą

„KOZIOŁKI“

K2345

Zasadnicza Szkoła Budowlana nr 1 i Technikum Budowlane nr 1 w Poznaniu

ulica Rybaki 17 — telefon 535-67
OGŁASZAJĄ NABÓR

do klas pierwszych na rok szkolny 1968/69:

A. 2-letnia ZASADNICZA SZKOŁA BUDOWLANA dla kandydatów, którzy ukończyli 8 klas szkoły podstawowej.

Kształci w zawodach: murarz, cieśla, betoniarz-zbrojarz i monter wewn. inst. bud. 2-letnia szkoła zasadnicza jest podbudową do 3-letniego technikum.

3-letnie TECHNIKUM BUDOWLANE kształci w specjalności — budownictwo ogólne.

B. 5-letnie TECHNIKUM BUDOWLANE — na podbudowie 8-klasowej szkoły podstawowej — kształci w specjalnościach:

— dokumentacja budowlana (tylko dla dziewcząt)
— prefabrykacja budowlana (tylko dla chłopców)

Przyjęcia do szkoły zasadniczej odbywają się bez egzaminu, a do 5-letniego technikum — na podstawie wyniku egzaminu wstępnego.

Uczniowie osiągający pozytywne wyniki w nauce, mogą uzyskać stypendium, a zamieszko- wi — miejsce w internacie — (tylko dla chłop- ców).

Bliższych informacji udziela i zgłoszenia przyjmuje sekretariat szkół w godzinach od 8 do 15.

K2205

Przetargi

Dzielnicy Zarząd Budynków Mieszkalnych Po- znań — Nowe Miasto, ul. Zagórze 6 — OGŁASZA PRZETARG na wykonanie ROBÓT ROZBIÓRKO- WYCH niżej wyszczególnionych budynków miesz- kalnych i gospodarczych oraz innych składników majątkowych:

1. Zamenhofa 99,
2. Zamenhofa 105,
3. Zamenhofa 109,
4. Zamenhofa 111.

z równoczesnym wykupieniem od Dzielnicy- wego Zarządu Budynków Mieszkalnych materia- łów uzyskanych z rozbiórk.

Zakres robót obejmuje:

1. rozbiórkę budynków mieszkalnych i gospo- darczych, altan, parkanów i innych urządzeń ogrodniczych oraz demontaż pomp i urzą- dzeń wodociągowych;
2. karczowanie drzew i krzewów oraz oczysz- czenie terenu i wywóz gruzu.

Termin wykonania prac do 30 dni od dnia wpro- wadzenia na teren, na każdą obiekt osobno. Słup kosztorysowy do odebrania od dnia 8. IV. 1969 roku, adres j. w. w. pokój nr 5.

Przed przystąpieniem do przetargu oferenci ob- owiązani są wpłacić wadium oddzielnie dla każdego obiektu, w wysokości nie mniejszej niż 20 proc. oferowanej lub żądanej kwoty za dany obiekt.

Złożenie ofert oraz wpłata wadium do kasy DZBM winno nastąpić najpóźniej do dnia 12 kwietnia br. godz. 12.

Otwarcie ofert nastąpi w dniu 14 kwietnia 1969 r. o godz. 9 w siedzibie DZBM, pokój nr 4.

Udział w przetargu mogą brać wyłącznie przedsię- biorstwa państwowe, spółdzielcze i prywatne.

Dzielnicy Zarząd Budynków Mieszkalnych za- strzega sobie prawo wyboru dowolnego oferenta oraz prawo unieważnienia całego przetargu. K2288

Spółdzielnia Inwalidów „Metalowiec”, Poznań, ulica Bułgarska 39a — ogłasza PRZETARG NIEOGRANI- CZONY na:

1. malowanie lakierem nitro 22.000 szt. skrzynke- narzędziowych;
2. nikirowanie 30.000 sztuk pukli ozdobnych;
3. kadmowanie 180.000 sztuk spinaczy tapicerskich.

Szczegółowych informacji udziela Dział Zaopatrze- nia n. Spółdzielni, telefon 670-013, 670-019, wewn. 16. Do przetargu zapraszamy przedsiębiorstwa pań- stwowe, spółdzielcze i prywatne.

Komisje otwarcie ofert nastąpi w dniu 14 kwiet- nia 1969 r. w biurze Spółdzielni.

Zastrzega się dowolny wybór oferentów i unie- ważnienie przetargu bez podania przyczyn. K2224

Poznańska Spółdzielnia Mieczarska Poznań, ulica Dzierżyńskiego 382 — ogłasza PRZETARG na wyko- nanie szlifowania zewnętrznego powierzchni rur ze stali nierdzewnej — kwasoodpornej:

1. 348 mb. o Ø 38 mm
2. 192 mb. o Ø 50 mm
3. 148 mb. o Ø 70 mm

W przetargu mogą brać udział przedsiębiorstwa państwowe, spółdzielcze i prywatne.

Oferty należy składać w terminie 7 dni od ukaza- nia się niniejszego ogłoszenia.

Otwarcie ofert nastąpi po upływie 14 dni od daty ukazania się ogłoszenia.

Zastrzega się prawo wyboru oferenta, lub unie- ważnienia przetargu bez podania przyczyn. K2405

0 puchar Przewodniczącego

Prezydium RN Poznania

Tradycyjny turniej piłkarski

Poznańscy kibice piłki nożnej będą mieli w okresie świąt okazję obejrzenia czołowych drużyn naszego miasta w bezpośrednich spot- kaniach. Lech, Olimpia, Grunwald i Warta ubiegać się będą o pu- char przechodni przewodniczącego Prezydium RN Poznania — Jerze- go Kusiaka.

Turniej rozegrany zostanie 6 i 7

bm. W niedzielę na boisku Warty przy ul. Rolnej o godz. 11 spotka- ją się Olimpia i Grunwald zaś o godz. 12.30 Lech z Wartą. W pon-iedziałek, 7 bm. pojedynki finałowe przeprowadzone zostaną na boisku Energetyka przy Alei Reymonta (Arena). O godz. 15 grać będą ze- spoly, które poprzedniego dnia po- niosły porażki. Stawką tego me- czu będzie 3 miejsce w turnieju. Natomiast o godz. 16.30 przewidzia- ny jest mecz finałowy, a jego zwy- cieżca otrzyma puchar przechodni przewodniczącego Prezydium RN Poznania.

Piłkarski turniej świąteczny w Poznaniu zapowiada się więc bar- dzo ciekawie. Szkoda, że nie mo- że startować poznańska Polonia, która w ubiegłych latach była prawdziwym „czarnym koniem” turniejów i gromiła teoretycznie silniejszych od siebie przeciwni-ków.

Piłkarze Polonii nie mogą starto- wać w turnieju, gdyż 6 bm. grają mecz o mistrzostwo ligi między- wojewódzkiej z Włóknierzem Sta- rogard.

POZPN chcąc pójść na rękę dru- żynom zmieni nieco regulamin rozgrywek. W myśl nowych zało- żeń, w czasie meczu będzie można dokonać zmiany aż 5 zawodników. W związku z tym spotkania ligi okręgowej, w których brać miały udział rezerwy Lecha, Olimpii i Warty przelożone zostały na ter- min późniejszy, tak aby młodzi za- wodnicy mogli wziąć udział w spotkaniach z bardziej rutynowa- nymi i doświadczonymi przeciwni-kami. Opierając się na zapew- nieniach popularnego „Wicherka” sądzimy, że piłkarze jak i kibice będą mieli ładną, słoneczną po- godę. (s)

Wśród wycofanych znalazł się jeden z faworytów imprezy Fin — Simo Lampinen. Nie zdołał on naprawić swego „Saaba” i zre- zygnował z dalszej jazdy, powra- cając do Nairobi. Jako pierwszy przybyli do Kampala, jadący z numerem 1 kierowcy Kenii — Robin Hillyar i Jack Aird na „Fordzie 20 m”. Otrzymali oni jed- nak na tym odcinku 17 pkt. kar- nych, ustępując swym rodakom Jackowi Simonianowi i Patowi Neylan na japońskim samochodzie „Datsun p-510”, którzy mieli tyl- ko 10 pkt. karnych. Po 3-godzin- nym odpoczynku w Kampala sa- mochody wyjechały na dalszy od- cinek trasy, prowadzący szosami zachodniej Ugandy. Na szczęście nadal utrzymuje się słoneczna po- goda i drogi są suche, choć kie- rowcom poważnie dają się we zna- ki gęste туманы kurz. Na na- stępnym odcinku nie zaszły więk- sze zmiany. Na punkcie kontrol- nym w Masaka w pobliżu zachod- niego brzegu jeziora Victoria na- dal na czele znajdowała się zało- ga Simoniana z 24 pkt. przed sa- mochodem Killyara — 29 pkt. oraz załoga Vic Preston — Ro- bert Gerrish (Kenia) na „Fordzie- Lotus Cortina” — 30 pkt. Najlep- szymi z kierowców zagranicznych byli Szwed Bengt Soderstroem — („Ford 20 m”) i Fin Rauno Aalto- ne („Lancia-Fulvia”). Jak podała agencja Reutersa w czolówce znaj- dował się także Polak Sobiesław Zasada, jadący z Markiem Wa- chowskim na samochodzie „Por- che-911s”. Ponadto wśród najlep- szych kierowców rajdu byli dwaj jego zwycięzcy w poprzednich la- tach, jadący w barwach Kenii — Joginder Singh (Volvo) i Nick No-

wicki („Peugeot”), oraz automo- bilista z Ugandy — Jamal (Dat- sun).

Po przejechaniu terenów nizin- nych samochody wjechały na krę- te szosy „gór księżycowych”, gdzie według miejscowych legend znajdują się skarby króla Salo- mona. Już pierwszy odcinek tej niezwykle trudnej trasy wprowa- dził zasadnicze zmiany. Znajdu- jący się na czele klasyfikacji Si- monian i Neylan mieli kraskę i przybyli na punkt kontrolny w Kabali (1450 km od Nairobi), ze znacznym opóźnieniem. W tej sy- tuacji na czoło klasyfikacji wyszli dwukrotni triumfatorzy rajdu Preston i Gerrish (Ford Cortina- Lotus) — 44 pkt. karne, przed Hil- lyara i Airda (Ford 20 m) — 48 pkt. karnych. Na trzecim miejscu minęli punkt kontrolny Szwedzi Soderstroem i Palm na Fordzie 20 m z 55 pkt. karnymi. Przed tym punktem kontrolnym wycofały się z rajdu dwie dalsze załogi. W do- niesieniach agencji tych z tego odcinka trasy brak wiadomości o polskich kierowcach. Ponieważ nie było ich jednak wśród wycof- fanych, należy przypuszczać, że jadą dalej.

Jak podają agencje zagranicz- ne, podobnie jak w poprzednich latach miejscowa ludność niezbyt gościnnie przyjęła uczestników rajdu. Kilka samochodów obrzu- cono kamieniami, na szczęście bez poważniejszych następstw.

Po pokonaniu „gór księżycowych” kierowcy powrócą w nocy z piątku na sobotę do Kampala, by po 10-godzinnym odpoczynku wystar- tować do II etapu rajdu, prowa- dzącego z powrotem do Nairobi. (o-za)

Czy RPA zagra w Pucharze Davisa?

Od kilku lat udział Republiki Południowej Afryki w rozgryw- kach o Puchar Davisa budził pro- testy w świecie sportowym. Wie- le krajów europejskich nie chce utrzymywać kontaktów z rasi- stowską Południową Afryką. War- to dodać, że RPA wykluczona zo- stała z szeregu Międzynarodowe- go Komitetu Olimpijskiego, po- nieważ w kraju tym prowadzona jest polityka dyskryminacji ra- sowej. Na kongresie międzyna- rodowej federacji tenisowej roz- patrzone zostaną wnioski w spra- wie wykluczenia RPA z Pucharu Davisa.

Z wnioskiem takim ma wystą- pić m. in. Polski Związek Teniso- wy. Losowanie tegorocznych roz- grywek sprawiło bowiem, że w wypadku zwycięstwa w pierw- szej rundzie, przeciwnikami Po- laków byłoby tenisiści RPA.

M. Jekiel sekretarzem generalnym UCI

W stolicy Belgii odbyło się po- siedzenie dyrektoriatu międzynaro- dowej federacji kolarskiej (UCI). Zaakceptowano na nim dymisję se- kretarza generalnego UCI Rene Chesela i jednocześnie mianowa- no na to stanowisko wiceprzewo- dniczącego GKKFIT, Michała Je- kiela. Dotychczas pełnił on funk- cję wiceprezesa UCI, (PAP)

Miejskie Przedsiębiorstwo Robót Drogowych i Wodo- ciągów-Kanalizacyjnych w Poznaniu, ul. Północna nr 14 — OGŁASZA PRZETARG na wykonanie RE- MONTU KAPITAŁOWEGO następujących maszyn:

- sprężarki spalinowej typ DK-600, nr inw. 31/444,
- sprężarki elektrycznej typ EK-5, nr inw. 45/444,
- agregaty płytarskiego prod. NRD, nr inw. 136/529,
- kruszarki szcękowej typ 4015, nr inw. 63/520,
- ładowarki typ L-Ti-1001, nr inw. 94/531,
- betonarka PB-500, nr inw. 94/529.

Do udziału w przetargu zaprasza się przedsiębior- stwa państwowe, spółdzielcze i prywatne.

Termin wykonania remontu poszczególnych ma- szyn — sukcesywnie od II kwartału do IV kwartału 1969 roku.

Bliższych informacji udzieli Gł. Mechanik, telefon 548-22.

Oferty w zalakowanych kopertach z napisem „Przetarg” prosimy składać pod w. wym. adresem przedsiębiorstwa, w terminie do dnia 17. IV. 1969 r. Otwarcie ofert nastąpi w dniu 18. IV. 1969 r. o go- dzinie 10.

Zastrzega się prawo swobodnego wyboru oferenta lub ewentualnego unieważnienia przetargu bez po- dania przyczyn. K2363

Cenne porozumienie

W Głównym Komitecie Kultu- ry Fizycznej i Turystyki nastąpi- ło 4 bm. podpisanie porozumienia między GKKFIT i Państwowym Zakładem Ubezpieczeń w spra- wie ubezpieczeń następstw nie- szczęśliwych wypadków osób ko- rzystających z obiektów sporto- wych i uczestników imprez spor- towych oraz turystycznych.

Z ramienia GKKFIT porozumie- nie podpisał zastępca przewodni- czącego mgr Leszek Bednarski, na- tomiast z ramienia PZU — zaste- pca naczelnego dyrektora mgr Marian Domagała.

Ubezpieczeniu podlegają dzie- ci i młodzież ucząca się we wszy- stkich typach szkół z wyłączeniem osób zatrudnionych najemnie oraz objętych zbiorowym ubez- pieczeniem następstw nieszczęśli- wych wypadków młodzieży szkol- nej. Ubezpieczenie dotyczy także młodzieży nie uczęszczającej do szkół i nie pracującej zarobkowo w wieku 7—18 lat. (o-za)

Rajd Safari

Uczestnicy samochodowego Rajdu Safari przybyli w piątek we- wczesnych godzinach porannych do stolicy Ugandy — Kampala. Z 85 samochodów, które wystartowały z Nairobi, po przejechaniu 850 km, dzielących obie stolicy, pozostało w rajdzie 80.

Wśród wycofanych znalazł się jeden z faworytów imprezy Fin — Simo Lampinen. Nie zdołał on naprawić swego „Saaba” i zre- zygnował z dalszej jazdy, powra- cając do Nairobi. Jako pierwszy przybyli do Kampala, jadący z numerem 1 kierowcy Kenii — Robin Hillyar i Jack Aird na „Fordzie 20 m”. Otrzymali oni jed- nak na tym odcinku 17 pkt. kar- nych, ustępując swym rodakom Jackowi Simonianowi i Patowi Neylan na japońskim samochodzie „Datsun p-510”, którzy mieli tyl- ko 10 pkt. karnych. Po 3-godzin- nym odpoczynku w Kampala sa- mochody wyjechały na dalszy od- cinek trasy, prowadzący szosami zachodniej Ugandy. Na szczęście nadal utrzymuje się słoneczna po- goda i drogi są suche, choć kie- rowcom poważnie dają się we zna- ki gęste туманы kurz. Na na- stępnym odcinku nie zaszły więk- sze zmiany. Na punkcie kontrol- nym w Masaka w pobliżu zachod- niego brzegu jeziora Victoria na- dal na czele znajdowała się zało- ga Simoniana z 24 pkt. przed sa- mochodem Killyara — 29 pkt. oraz załoga Vic Preston — Ro- bert Gerrish (Kenia) na „Fordzie- Lotus Cortina” — 30 pkt. Najlep- szymi z kierowców zagranicznych byli Szwed Bengt Soderstroem — („Ford 20 m”) i Fin Rauno Aalto- ne („Lancia-Fulvia”). Jak podała agencja Reutersa w czolówce znaj- dował się także Polak Sobiesław Zasada, jadący z Markiem Wa- chowskim na samochodzie „Por- che-911s”. Ponadto wśród najlep- szych kierowców rajdu byli dwaj jego zwycięzcy w poprzednich la- tach, jadący w barwach Kenii — Joginder Singh (Volvo) i Nick No-

wicki („Peugeot”), oraz automo- bilista z Ugandy — Jamal (Dat- sun).

Po przejechaniu terenów nizin- nych samochody wjechały na krę- te szosy „gór księżycowych”, gdzie według miejscowych legend znajdują się skarby króla Salo- mona. Już pierwszy odcinek tej niezwykle trudnej trasy wprowa- dził zasadnicze zmiany. Znajdu- jący się na czele klasyfikacji Si- monian i Neylan mieli kraskę i przybyli na punkt kontrolny w Kabali (1450 km od Nairobi), ze znacznym opóźnieniem. W tej sy- tuacji na czoło klasyfikacji wyszli dwukrotni triumfatorzy rajdu Preston i Gerrish (Ford Cortina- Lotus) — 44 pkt. karne, przed Hil- lyara i Airda (Ford 20 m) — 48 pkt. karnych. Na trzecim miejscu minęli punkt kontrolny Szwedzi Soderstroem i Palm na Fordzie 20 m z 55 pkt. karnymi. Przed tym punktem kontrolnym wycofały się z rajdu dwie dalsze załogi. W do- niesieniach agencji tych z tego odcinka trasy brak wiadomości o polskich kierowcach. Ponieważ nie było ich jednak wśród wycof- fanych, należy przypuszczać, że jadą dalej.

Jak podają agencje zagranicz- ne, podobnie jak w poprzednich latach miejscowa ludność niezbyt gościnnie przyjęła uczestników rajdu. Kilka samochodów obrzu- cono kamieniami, na szczęście bez poważniejszych następstw.

Po pokonaniu „gór księżycowych” kierowcy powrócą w nocy z piątku na sobotę do Kampala, by po 10-godzinnym odpoczynku wystar- tować do II etapu rajdu, prowa- dzącego z powrotem do Nairobi. (o-za)

S. Zasada nadal w czolówce

Uczestnicy samochodowego Rajdu Safari przybyli w piątek we- wczesnych godzinach porannych do stolicy Ugandy — Kampala. Z 85 samochodów, które wystartowały z Nairobi, po przejechaniu 850 km, dzielących obie stolicy, pozostało w rajdzie 80.

Wśród wycofanych znalazł się jeden z faworytów imprezy Fin — Simo Lampinen. Nie zdołał on naprawić swego „Saaba” i zre- zygnował z dalszej jazdy, powra- cając do Nairobi. Jako pierwszy przybyli do Kampala, jadący z numerem 1 kierowcy Kenii — Robin Hillyar i Jack Aird na „Fordzie 20 m”. Otrzymali oni jed- nak na tym odcinku 17 pkt. kar- nych, ustępując swym rodakom Jackowi Simonianowi i Patowi Neylan na japońskim samochodzie „Datsun p-510”, którzy mieli tyl- ko 10 pkt. karnych. Po 3-godzin- nym odpoczynku w Kampala sa- mochody wyjechały na dalszy od- cinek trasy, prowadzący szosami zachodniej Ugandy. Na szczęście nadal utrzymuje się słoneczna po- goda i drogi są suche, choć kie- rowcom poważnie dają się we zna- ki gęste туманы kurz. Na na- stępnym odcinku nie zaszły więk- sze zmiany. Na punkcie kontrol- nym w Masaka w pobliżu zachod- niego brzegu jeziora Victoria na- dal na czele znajdowała się zało- ga Simoniana z 24 pkt. przed sa- mochodem Killyara — 29 pkt. oraz załoga Vic Preston — Ro- bert Gerrish (Kenia) na „Fordzie- Lotus Cortina” — 30 pkt. Najlep- szymi z kierowców zagranicznych byli Szwed Bengt Soderstroem — („Ford 20 m”) i Fin Rauno Aalto- ne („Lancia-Fulvia”). Jak podała agencja Reutersa w czolówce znaj- dował się także Polak Sobiesław Zasada, jadący z Markiem Wa- chowskim na samochodzie „Por- che-911s”. Ponadto wśród najlep- szych kierowców rajdu byli dwaj jego zwycięzcy w poprzednich la- tach, jadący w barwach Kenii — Joginder Singh (Volvo) i Nick No-

wicki („Peugeot”), oraz automo- bilista z Ugandy — Jamal (Dat- sun).

Po przejechaniu terenów nizin- nych samochody wjechały na krę- te szosy „gór księżycowych”, gdzie według miejscowych legend znajdują się skarby króla Salo- mona. Już pierwszy odcinek tej niezwykle trudnej trasy wprowa- dził zasadnicze zmiany. Znajdu- jący się na czele klasyfikacji Si- monian i Neylan mieli kraskę i przybyli na punkt kontrolny w Kabali (1450 km od Nairobi), ze znacznym opóźnieniem. W tej sy- tuacji na czoło klasyfikacji wyszli dwukrotni triumfatorzy rajdu Preston i Gerrish (Ford Cortina- Lotus) — 44 pkt. karne, przed Hil- lyara i Airda (Ford 20 m) — 48 pkt. karnych. Na trzecim miejscu minęli punkt kontrolny Szwedzi Soderstroem i Palm na Fordzie 20 m z 55 pkt. karnymi. Przed tym punktem kontrolnym wycofały się z rajdu dwie dalsze załogi. W do- niesieniach agencji tych z tego odcinka trasy brak wiadomości o polskich kierowcach. Ponieważ nie było ich jednak wśród wycof- fanych, należy przypuszczać, że jadą dalej.

Jak podają agencje zagranicz- ne, podobnie jak w poprzednich latach miejscowa ludność niezbyt gościnnie przyjęła uczestników rajdu. Kilka samochodów obrzu- cono kamieniami, na szczęście bez poważniejszych następstw.

Po pokonaniu „gór księżycowych” kierowcy powrócą w nocy z piątku na sobotę do Kampala, by po 10-godzinnym odpoczynku wystar- tować do II etapu rajdu, prowa- dzącego z powrotem do Nairobi. (o-za)

WIKTORIA RADOMSKA

z domu TOMASZEWSKA

Pogrzeb odbędzie się we wtorek, 8 bm. o go- dzinie 11.05 z kaplicy cmentarza na Junikowie.

W głębokim smutku pogrążeni
MĄŻ, DZIECI I WNUKI

Poznań, Łazienna 1a/7. 45924g

Dnia 2. IV. 1969 r. zmarł

WŁADYSŁAW KUPCZYK

długoletni członek tut. Spółdzielni i niezapom- niany kolega.

Pogrzeb odbędzie się dnia 5. IV. 1969 r. o go- dzinie 12 na cmentarzu na Miłostowie (Główna).

Rodzinie Zmarłego

WYRAZY GŁĘBOKIEGO WSPÓŁCZUCIA

składają:

RADA — ZARZĄD I WSPÓŁPRACOWNICY
Spółdzielni Pracy Branży Skórzanej
„Sportowa” w Poznaniu. K2411

Dnia 3 kwietnia 1969 r. zmarł po ciężkiej cho- robie

MAKSYMILIAN KONIECZNY

długoletni pracownik naszego Zakładu.

W Zmarłym straciłmy cenionego fachowca i serdecznego kolegę.

Rodzinie Zmarłego

WYRAZY GŁĘBOKIEGO WSPÓŁCZUCIA

składają

DYREKCJA — RADA ZAKŁADOWA
ZALOGA

ZZG „INCO” — Zakład Urządzeń Wodnych
i Kottowych w Poznaniu.

Pogrzeb odbędzie się dnia 8 kwietnia 1969 r. o godz. 12.30 na cmentarzu na Junikowie. 45953g

A GŁOS WIELKOPOLSKI 7

Nr 81 (7816) 5/6/7 IV 1969

InKale

Zamienie mieszkania kwa- terunkowe, 80 m², z wy- godami, w Swarzędzu — na mniejsze w Poznaniu. Oferty „Prasa”, Grun- waldzka 19 dla 45262m.

Pokoju komfortowego — srodmieście lub Solacz — poszukuje. Oferty „Pra- sa”, Grunwaldzka 19 dla 45199m.

Zamienie 2,5 pokoju, kuc- hnia łaźienka, o pow. 70 m². Jężyce, słoneczne, wysoki parter — na 2 po- koje mniejsze, kuchnia z przynależnościami lub po- kój i kuchnia Jężyce. Of- erty „Prasa”, Grunwaldz- ka 19 dla 45218m.

Panią w pokój przy- me. Promienista 69. 45243m

Młode, bezdzietne małże- Ństwo — nauczyciele, czon- kowie spółdzielni miesz- kaniowej poszukują pi- nie pokoju niekierującego- go w centrum lub okoli- cy na okres 1—2 lat. Of- erty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 45227m.

Młode małżeństwo, poszu- kuje pokoju. Gwarancja wyprowadzenia się. Ad- res wskaże „Prasa” Grun- waldzka 19 dla 44799m.

Przyjmę na pokój trzech panów. Osiedle Plewiska. Łączności 23. 45294m

Przyjmę panią praca- jąca na wspólny pokój Golebia 2 m. 5. 45323m

Mieszkanie M-2, dozor- stwo w nowym budow- niectwie, zamienie na mie- szkanie bez dozorstwa. Oferty „Prasa”, Grun- waldzka 19 dla 45629m.

† Dnia 2 kwietnia 1969 r. odszedł od nas nie- spodziewanie, mój najdroższy mąż, tatuś, najukochańszy, jedyny syn, brat, zięć, szwa- gier, siostrzeniec i bratanek, przeżywszy lat 33, 3p.

JÓZEF WOLNIK

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 5 bm. o godz. 9.45 z kaplicy cmentarnej na Juniko- wie.

W głębokim smutku pogrążone
ŻONA z CÓRKĄ i RODZINA

Poznań, ul. Kanakowa 4, 45955g

Dnia 3 kwietnia 1969 r. zmarła po długich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., w 80 roku życia, nasza kochana siostra, kuzynka i cioteczka, 3p.

PONIEDZIAŁEK: 9.20 — „Calami y Jane” — czyli „Grażna Jane” — ab. film USA; **11** — Sprawozdanie meczu piłki nożnej o Puchar „Polski” — „Legia” — „Arkonia”; **2.45** — „Śmierć Gustawy w Wilamowicach” — ludowe widowisko muzyczne w wykon. Zespołu Pieśni i Tańca z Wilamowa; **13.20** — „Boactwa oceanu” — film z serii „Encyklopedia morza”; **14.10** — „Echo Stadionu” — magazyn sportowy; **14.45** — „Z nurtem Welta” — film rozrywkowy prod. SRS; **15.30** — „Wyprawa do Dębca” — z cyklu „Piórkim i wemlem”; **15.55** — XI Mistrzostwa Kłiców Sportowych — Teleturniej; **16.55** — „Gra Jerzy Milian”, Scen. Stefan Mroczkowski, Śpiewają: Urszula Sipińska, Zdzisława Soślicka, Barbara Jęzewska, Mirosława Kowalikówna, Maria Anteasówna, Anna Kareńska, Nela Oarska, Ewa Łagodzka, Krystyna Jęlikowska, Zofia Gładyszewska; **17.30** — „Orle gniazdo” — rep. filmowy; **17.55** — „Wszystko o mieście” — widowisko TV — wg Zb. Poprawskiego. Reż. — Irena Wolanin i Zbigniew Poprawski; **18.25** — „Młaga wielkich łowów”; **18.40** — Klub sześciu kontynentów (W-wa) — „Spotkanie z Teligą”; **19.05** — film krótkometrażowy; **19.20** — „Do ranoc”; **19.30** — Dziennik i wiadomości sportowe, **20.05** — „Spotkanie na M/S Batorym” — film dokumentalny TVP; **20.20** — „Upatek” — cz. III filmu TVP z cyklu „Hrabina Cosel”; **21.10** — „Almanach” — pod red. Jacka Fukiśa; **21.40** — 23.00 — Teatr TV na wiecie — Lucji Pirandello — „Pokoje do wynajęcia” film prod. W łoskiej.
TV zastrzega prawo zmian.